

An Stoc

Tomár ó máille, Coláirte na hIolrsoile, Sailiún, dá cup i n-easgar

Spaite Nua. Leab. 7. Uim 3.

NOVLÁIS, 1929.

Dá bíginn a luac.

Seoltaí inni-meádoim

"Seachtmáin na pinteáir palac" a bí ann—seachtmáin poim lae-eanta na Noctac—agus bí glac sairp agam ar cuairt tuar tús Peigi. Darligeamair ircead le comi an trádnóna agus bí a floc ar Peigi; cuip pí curó agam i scoime uirge, curó eile a' tabairt móim na horóce ircead agus teartuis pop a caiteam faoi éann na mbó. Da éuma linn napae b'i féin an beamin deap cláit agus níor mirt le malpaé fip ná malpaé mná sairdead a beanaí uirpí marom, meádon lae, ná trádnóna éall. Ac bí call ar leir linn na oróce útan map bí Seán agus an beirp mac ar an aonac: dá sceannócaróir, ir as Dia amáin a beaó fíor cé'n trát de'n oróce a n-éipeócaró le ceactar acu a beir ra mbaile map leirfead ríat a ríit as ceac uirpéara Seán—cuirfead an rean fear, é féin, an oróce tairp ann agus fíuifad an élan leir na caoipe dá tabairt abailé.

Déapá féin go mb' agam a bí an teime gleorac gleoite. Ní raib píipíní san an réapúr rin agus tús Peigi cráig a tume úinn: ac leir an oróce cup tairp, réapó a tairpseamair éugam cároai as mirt "baill móra." Da seall le beir (map de-bea, tume eicint fáid) "i tóirpáí Dúirdean" éaoi raibamair fré céile le riamra speann agus ruamceap. Ac cé reo? Bí map beaó uair t'oróce ann—nó a cuillead, dá n-éapfáim—nuair a moirgeamair an éoróbead ra trápó a ceact faoi'n uopar éugam. Dúirdeamair a leirpé [leirpé] agus érapamair ruar ar fáicéior go mbuó é Seán a beaó ann agus go mbeaó spaine air nó go scuirfead ré spás ar linn—put a déanfaó ré ar a' toirp dá mbuó 'r nac n-éipeócaró an lá éo maíe rin leir.

Níor túirge i mbéal a uopuir an té bí a ceact ná éloirpéa tairpí: "Capáirte Múiréada fúit ircead éugam"! Sin nó: "Ná raib míle fáilte pómat"—as tume eicint faoi n-a éul-fiacail. Ac ba beas rin as an scuirpáirde, éloirpéad ré rinn nó ná éloirpéad—agus túsamair aipe maíe nac scuirpéad. Cé beaó ann agam ac Míel Mór agus arnó [tar n-óis] é ar a boig-meirge. Níor méara tume eile ac go raib éleactó agam air agus go raibamair ran aipeacáir. Dá mbeaó san tava beir as sabailé uó, bí an uopar ar a glár mór sairp. Ac an oróce rin, baifeadó ré sairpde ar an ngráimeóis le n-a raib le ráó aise éo luac 'r táimis ré faoi éolac an tise éugam. Map rin féin, fearaé na n-amadán ór éadan, bí a éiall féin aise-pan. Séapó a tús uó a ceact ircead—go bfuapócaró ré an fopacan beirpó a bí aise ra sciorp bócar a' ceact abailé uó. Da rean beapó é a tús Peigi Deas go spinn éumim: agus "ba maíe a éirpé uuit," [an éirpé de uuit] (map beapó ré féin aipre agus aipre eile,) go scuirfead rí bpaon leamnácta ra teimó le papóro a déanam uó Míel. An féap-sopac ná aic-ar-éporpé bíó a ceact air? Ná éuma rin úinn-ne ná uó-pan nuair ná baógalac uó an cuac a beaó poime ra mbaile ná an élamairp a beapó úna air map sioll

ar nac mbeaó ra ra mbaile "map beaó fear" le glan trolar lae. "Uirpí re beaó an ríortalac cainte," aipearó Míel: ac "go bfeacáir Dia ar mná boéc' an tráošail reo" aipearó ríre agus cuirfead rí féin blosam beas dá éirdearó i n-éipearó na uála nuair a beaó an raibarta rin tairp.

Map rin féin, éapamair nuair a beaó an ríapóir rin rúsaite aise go mbeaó cotlac air agus go n-mteócaró ré leir amac abailé: rin ná put eile ba éleactac leir, go scuirfead ré a éul le balla, a dá coir pinte uairde amac agus go mbeaó re 'na fpaun éolata le capó uó láime. Ac ní map b'áit ná map ba uóis leac a déanfaó Míel Mór. Níor túirge bí an papóro le fánaí aise ná reo amac an píopa agus toirp ar scapa a ríollacó tabac a ríollacó cainte agus as cámeat an aonac. "Cé'p éirpé, ac an lá caillte céarta bí ann ar fpaíro acá ruar san raparó: beaó uó báp tabairt ann. San cainte ar bócar palac rreamailte fáid." agus éo luac 'r bí an t-uic rin leirge amac aise, maoluis ré beagán beas ra ceant agus toirp ré air map beaó ré a bpeacnú go séap spinn ar éamán luac eicint irpí i sceap láir an spíoraíse. Cleap beas cuirpé b'eaó é rin le cup 'un uúil uúinn-ne nac ó beir uallta uó bí an ríollacó cainte útan, ac go raib éiall agus tairpint ann reo'p map éapamair. Cuip ré méar i mbéal an píopa sup b'púis ré 'na céile na hácamneaca agus na rínea-éirpé a féirpé bealám ruar rna fáile ar 'Seaó appa reirpéan i sceann an mí-áó' agus na mí-ráirpé rin, ir uacárapac uais-neac an píopa bealáig ó, map mbí cómluacóir eicint in uó éoramair, ó fáisfear tú ríapó an baile móir go mbí tú inreo. agus leir an scómluacóir féin, ir mme nac papóir plán tú san iompóro nó éirpé baime apac a' uúil an t-irpíse uuit ran an trát.

"Correacan uúilp Dé opaim! Ní féirpé, a Míel, go uúis tú tava faoi beapó?"

"Ó," appa Míel, "ní inuú ná inuó tús mé putóir faoi beapó. Má tá lá, tá ré éúis bliána fíeacó ó bí mé cómprom na reactmáine reo i tceannta oróce, mé féin agus tairpí eile, a' ceact a' bócar rin. Clóro go mb'é an Saíapín a bí ann, níor énotáir maparó tús amac mé. Ac an lá céaxna reo cuirfead rean Conallán. Bí mé ar an t-éorapóro agus ríoirp mé ircead nó put eicint map rin. Cuirfead moill opm 'un a' baile móir a' pócú faoi raóirpé nó put eicint map rin. Cuirfead moill opm ran oirp map cuirpí ar mo leirpó' ar bíe ra ríogál rin: agus ma éann rin punne mé féin moill ar put an baile. Ac ba éuma liom: bí mé aepac éapgaró agus i mbilac na hóise."

"Ar ní ní raib tú pórtá an uair rin?" appa Peigi Deas, agus meangó sairpde uirpí.

"Ní raib. agus dá cómpre rin féin, fearp aruar ar an t-éorapó, rin é cóinnis mé go raib an élog ar buille an deic pul uáir aipis mé. Seat beas eile a' ríop-annáil ra trápó agus ir séapín a beaó uair a' élois eile a' uúil tairp. As cup

mná opm a bí ré—caillín ós u'ingim leir. Téanta na fípinne bíinn éloga aiseán a leirpé reirpéan—"contubairt pórtá," map tabairt ríot—éúle lá dá mbem air aonac ná ar maparó. Map raib buair ar époc agam, bí ruamneap ar pop agam an lá a fopuigeadó erpí mé féin mo cómluacóir."

Ní méapam sup tús Peigi Deas le na linn céapó a éialluigear obiter dicta. Ac ní raib rí map rin le "sairp" Míel: tús rí (an tús agus an beirpé) nac "ruamneap ar pop" a beaó as mo tume boéc, agus nac "pop" a beaó ma éadán as úna nuair a beaó bpaon ra scopac aise a' ceact abailé uó. Níor túsamair féin an ríeal ac túsamair "an éap" a bí ar an mbeamin faoi beapó: agus ríeile-amar leir an ngaoit sac 'r a bpeaca agus a scualamair. Cuirfead ra n-eolap rin.

Ac faoi Míel:—

"Le húpá 'r le hápla bí ré i n-óat le beir 'na méadon oróce opm" appa Míel. "Bí mé a tairp ar an mbócar a ceact amac abailé, nuair a moirpí mé tápmáil [tairpáil] agus toirpí capac. Capitín apail a bí ann as beirpé nó éirpí, (éo maíe 'r ba léap uóim), agus iat a' ceannta liom. Cé a beaó ann ac Peatpá Ruacó éall ar baile-na-nspáinneac agus a beaó a bí ra scapitín. Seán Ó éirpé ar Póll a tairpé a bí leóbéa. Bí Peatpá a' púil abailé ar Saíapín le tume de'n élan. D'fan Seán leóbéa i ngioll ar ríeacáir mapurbeacá. Séap mipe agus beannuigeamair dá céile. Vosamair linn: agus bí a leirpéal féin as sac tume faoi beir amuis éc mall rin ran oróce. Bí mé féin é) maíe le tume agus éuapóis opm, map uóirpé—paipre b'péise—tá fíor asac—ac cé'p bócar é!"

Ní raib ac an beaó ra scapit: bí an t-apal rígin agus bíomair féin rígin ríapóanta fíeipín ac ó bí mianac reaca ra n-éap go mb'fearp linn ríuáil. le tabac agus ríealca agus speann—ní aipisim "an sairp" a bíor de snár as tume báp "lá un a' baile móir"—baimeamair map rin féin na mílte amac 'na sceann 'r 'na sceann. D'iomóa rin ríeal a tairpseamair éugam: éaintigeamair ar beo agus ar maipb agus ar na bliadanta a caitead; mólamair agus cámeamair, péir map bí call leir, má b'fíor úinn féin, a lán dá bpeamair le n-ar linn."

"Náir agparó Dia air é," appa Seán ra scapit, map bí fíor aise go raib mé as an t-éorapóro, "náir agparó Dia air é," appa reirpéan "ac b'fíapóam uairbealca an mac rean Conallán. Da éuma leir nuair a beaó an uail rin air cé'n éaoi a pápócaró ré an mrimn b'púreamail útan a bí aise. go n-éanaró Dia trócaipe air, map uirpim, ac u'irpéacó ré an ríogálar éisicallta rin ar amirpé ná ar éirpóirpé map a céile: ba éuma leir. Bíor glan éumne as curó maíe de na rean tume ar an t-éoró ío a tús ré ar apailin aonpáic na baimeirpé uair amáin. Map a leirpó ar bíe bíor an éreacáir apail as mteacé poime le míoráirpé de ríuáil oróce. Anoir agus aipre ní éirpéacó leir an mbaimpús ná leir na páirpí a éeangal agus a cup faoi

Fainic !!!

Ní dóigís go raib don éine faoi éiríre rannsa an domhain a raib an oipeato géilleatú aca do tairbhí, do ríde 7 do rídeoga 7 a bí as an gcine Saeréal. Nac fuparua aicinte é ó n-a gcuro lictídeacta 7 ó n-a gcuro beal-oirí? Agus dá mbeaó muto tairbh le na bfracamair le n-ar linn féin, nárb é ar nótáin é. Bíoró duine no-faota meac-tinn 7 é a' capurdeact ar a míne gáire le "feair na coire caoile cnuairde." U'eile céaró a beaó air ac an "fuatac ar"! Ní hé féin a bí ann éor ar bit. Irtiú 7 mbriúgín faoi tulae fíreanail eicint, a bí ré fapuirgíste, agus ní raib fásca 'na leabair ac "rídeos" nó ríoguirde eicint, a raib caiteam a éotac go maic ann, ambeoin sup pí-annam a bíoró plaet a éotac air. Agus ba míne nac go pí-mait a éatí leir a' tairdeabac boet ac oipeato. I gcuro do na ríealca a bíoró as na pean-iontóirí, bíoró cur ríor ar na ceimteacái móra, a t'fatuirgí ionnur go tairdappai bócar na muice báine don tairdeois. Amac tpi mullac a' tise a leiguir leob féin 7 gcóinnuirde 7 iat na scaor teimntac. Ní me cé'n tair a bíoró aca ar mullac an tise reacar ar na púipí?

Ar an nór céatona, mar mbeaó bean tise a' fáil pécár maic ar a mairce, "gortóe" a bíoró an t-im. Ní bíoró aon loet le fáil ar a' mbó ná ar éimín na talman. Agus ar nótí, ní éimíneocáó pí go beo, go raib taca óa cionn triocair féin leir ná go mbampeat ciotagil ná pleam-éur ná rraoilligeact a' bit oi 7 i a' plé' leir an mairce. Baol beas uirtí go beimín! Bíoró méir as na "daime maite" ann 7 gcóinnuirde. Bíoró nó ná bíoró, ir oppa a tairó an ceann tpiom' ven mullac go hiontuail.

Go tóí ala na huairde, tá leair maic púipeos 7 searpós, ríealca 7 rannca, camnt 7 cur ríor faoi rídeoga 7 sac a mbameann tóib ar futo na hÉireann 7 go móir-móir 'na nSaeréaltaet. Bí na ríealca 7 an pian céatona 'na ceanntairí gáilca, lá van traol; 7 tá ríomnt ann fóp, ac nac mbionn an cpaiceann céatona air an tionn-ríal ná ar an imreacé a tugtar oppa, agus a bíoró na nSaeréaltaet. Ní cuirtear baol air an oipeato ríime ionnta, ná ní tugtar a leat-oipeato géilleatú tóib 7 a tugar pean-glúin na Saeréaltaet.

Ó cáil na ceanntairí gáilca an teanga ba tual do Saeróil, ní raibatar ac ar éora bacóire in a gcuro uplappia. Níor fan cpaiceann ná cpeat ar a gcuro pian, ac an oipeato ir t'fanfao ar an searpois nuair a ríorípi don éimín 7 a' t'fáscaí ar lár ra tóis í. Níor fan ma gcuro bpiúgínte ríde, ac púicógaí ruaraca, 7 sairgíois beaga fánaea as ealabam ionnta. Agus mairíre le na gcuro rídeogaí, ní raib ionnta ac ruip 7 n-ait na ríuab, san samh, san upéoro.

Agus léir mar éeann an Salltaeap leob, 7 léir mar féir mactair a tpoet-áobair ionnta, t'fáscaíar plán as Cpióca na Síde ar iat. Sin nó ní raib tair pmeap-airne aca ar na púoai a raib airne 7 eolur aca oppa ríime rin. T'fáscaíar na nriaró, san bpeactnú riar aca oppa, ríoguirde 7 ríabrai, finn beapa 7 a tairglac, púcaí 7 "áorairí burióe" 7 ceat rúgráda 7 ríamrála aca 7 tóirí ríuirtacé éeotac, a raib ríde-faóiteanna a' baint cpaimnte tó uirtacái ar a gléannta; ceo tpaorídeacta go haet ir go háirpíro ar a cnuic; ríu beaga na scaipíní beapí as imirt cleir ar a bánta faoi ríreacáó sealaíse gile; púoairí as oisail comlaí tpoet-áobair ina cnuic le na gcuro ceoil; 7 a' meallat na ríuairgíste a bí san fíor na ríuairgíste ríeacé; leannam airteaca a' bpeasat amnipeaca álunn 7 óa bpuatad 'un na bpuigíne; mna tairpamla a bí ar gile an tpeacéa ríoróe, a' fuagair le na ngeap-ríreacáigil nime-neannta, go raib reatairpe

eile ven "fuit móir" a' sabáil go cluan na marb.

Éur an tpauníreacé Saeréalac í féin 7 bpaí riar pan intinn 7 ríoré ir go tairmic ríuirt 7 ríamall ríor í féin, 7 an leagan amac a bíoró as ar gcine ó tair amrípíe. Tá pí mar rin, faoi seapa tpoima tpaoríe-eacta mar tá na ríorí as loe sup, 7 ní 7 nótán fuaragailce airíre oi, go mbíoróga 7 go ríuigríste an teanga Saeróilge í ar an gcóilacé céatac a bpuil pí.

Annin bert an "Sluag le Doininn" (Tuata De Danann) ar eirpéas ar an ngeoiré ar futo bánta fáil airíre. Na bill-eoga ríoróe a bíoró as imreacé ar ríorapó as na ríorací ríamrío ir as na cuairí, bert ré tair leasur ionann a fíreacé sup anamnaea iat—anamnaea atá 'cur a bpeiríaca tóib. Bertmuro 7 nótan meabair a baint ar bog-fearógar a' tpinneam úir an beap 7 ar bog-allar tuinne ar tpaí. Bert fíor asann sup a' tabairt cuire ríuairleis 7 cogar caoin tóinn a beap ríat, tairlim (tairglim) 7 teacé go tair na nóg.

Ac ní rin é a bí fúinn a ráó, a leigíteoir éoróe. Nuair a tairpísear tuine a' camnt ar púcaí 7 ar tairbhí, ní tóigíste cleap tó n-éiríeacá tó, na an cimeap 7 an fíorín meapó a teacé air, mar tairmic oppa, 7 é a cur ven eolur. Bí fúin féin 7 fúit féin a tóul a' bualat báire tamall leir a' ríuag ríde a tairar tpi nó ceatair tair éuarta ra mbliam anáil tair loe, ó Cnoc Mléatá, le iat féin a fíeacáó ar cupraíse Tomáirín annreo tair. Deir Tomár Mór liom 7 mionnóe' ré ríuair 7 sealaé a ríeata air, tó tairgáinn a ceat tó, go bpaíca ré ann iat co mionc ir tá méar air. Ac cé a éreoréacé é! Ná ríuairt ré baota eile licm, faoi bó leir a t'it a pean-éairín go ríuag tair tó, an fíit páorac a bí éuagó 7 hata air!

Ní taircamuro a' bualat ná a' fapre báire anoet. Ná ní taircamuro go tair Sleann na bPíreacós, go bpeiceamuro Dóil a' Píreapre. Cá bpaí nac popt ríde a tairpíacé ré a cuirpíeacé an uallac tair oppa, 7 a meallat ríreacé pan uam (uam) muto. I bpaí uam an upéoro, tó meallat, ní fíeicí amairc airíre oppa go tairgáó muto anoir faoi tairlacé Sean-Micilín Spallgair (Mas Mallgair) 7 Muiceanac. Ir móir 7 seairt as Micilín "Puca na n-áorac," ac beaó péirpe airge annin ríor élar ir camntas ar a tairlacé! Ná ní taircamuro a' bpeactnú ar áil an Míonagí pan áit ar airíse Seáimín Maircur Anna na ríreicí a' tairim, nuair a baint pé feanne airíre. Ná ní tairbócamuro tairar an Cpiogáin, pan áit a bpuil an tpean-beamín éiríon, éairte, agus clóicín tair amair ar a bpaígar. Tá ré ríoróe go bpuil pí fíor oiblíogíreacé a' tairlacéan an tair a bíoró tair tair an-beiréannac pan oirde, cé go ríim sup beas tuine—ambeon go mbeaó ré a' coairpíeacé leir "a' bpaí glar" féin 7 ríuín na Ceapócan—a beaó as iarríaró a gnoite ná a cuirpíeacé uirtí.

Ní ní tairbapamuro seab go tair léim tairmáta. Léim tairmuro lí tairbne, bíoró fíor asat! Ná tairmair páirín Ó Conaire tóim í, lá a raib mé 'baint móim ealca 7 nac raib pí naoi gcóirpíeacé ir tpi píeró! "Ac cé'n góir a bí aici rin ar an léim a tair an t-áorairí tairíe fúmpa ná ríaga mé reo, marab é a bí ann" aoiré Tairmín Cáit a bí in éiríois linn. "Fuair mé mo mairpíeacé bpeasé aerac 7 n-airge uair. Oirde Samna a bí innti. Bí mé 'baint fácaí tair Seán Mór na Cpeirge an lá céanna agus, 7 nDóinnac, níon éorpíuig mé ríam ar go raib ré 7 n-am ríuipíe—". Tá an fíorín meapó mal-líste rin airíre oppa. Ó tairla sup améolurde tair pa tair reo. Bí ríuín tair a tabairt 5) tair áit eicín a bpuil ré 7 seairt é a beir ríreanail, go n-airpíeacé 7 go mótoetá ríabrai 7 ríoguirde na háite reo, 7 nac mbeaó ré le ráó airíre go beo asat nac bpuil a leiríoi ánn. Ac cá bpaí tair tóim cé'n áit ríor tóá élaríe tóiranne a' baile a tairíuipíe mé tair? Ir iomra áit a tairíseann 7 a lonnuigéann ríat. Tó tairanta

na ríuipíne tair, tá an baile tairíre leob!

Teannam go beo! Ac fan! Fíoríre opt! Fainic! Tá ré as éirge beiréannac pan oirde. Tá'n sealaé a' sabáil faoi, 7 ríealcaí airteaca tairuame, tó ríneat féin tairpna loe fíuipíre mar beaó tairí rean-fíanna ánn, a beaó tó ríeapíacé féin ríuín éirge tóib, a' tair amac atá ríat le coirpíeacé argaríra áiríle a tairairt tair tairacín ir tair mairmín; le glar-éuanta a glanac t'áon amós móir amáin; le tair tó léim tair gléannta Míama lúir ir na mbeanna mbeola mar tairpíacé coirpíeacé tair claíre ríota. Seacnuigéamuro iat! Seacnuigéamuro Sean-beamín tairmín a' Cpiogáin. Cá bpaí tairmín nac tair tairíu-líocan a tairpíacé pí tó ríeapíeacé muto amac anoir!

Tairtairgeamuro tó ríogáirde an gléanna atá amuis go ríuipí na ríealac le tairme a meallat ríreacé 7 mbríuigín Cnocáin a' tairpíuill. (Ní mé a' ráó tó mbeaó an t-eolair ceapí asann pan áit, 7 fíor asann a tair tó mar tá as Tomár Mór, nac n-éiríeacá linn an Cluan Míuineac a cur air, ac ní!). Fíoríuigéamuro tairge-cóirpíeacé ar ríuag ríde Cpiuagíse Tomáirín! Cá bpaí tairmín nac ríeoir í an oirde t'oirdeannatí an tóim a mbeoir a' bualat báire ánn 7 tó tairgeacé tairpna oppa 7 iat iarríaró opt a tair a' bualat, éairpíeacé tairpíacé nó tairmáin a tairannam, 7 annin bí tair énaíre tairanta mar mbeiréac in tair báireoir mair.

Tá ré as éirge beiréannac pan oirde. Airíuigín glé 7 tairpíeapíse airteacé annin tair 7 ríealac na ríealac. Bíoró fíor asat, a améolurde, go raib ar 7 bpuigín, pan Sean-Reacé, 7 bpaíseacé céat ríat tóinn pan áit a bpeiceann tair na tairacín (leac-táin) 7 na clóicín. Uliatáin na bPíreannac nó amrípí na "tairpíre" a bí ré ann. (Ní raib fíor as páirín Ó Conaire go bairpíeacé cé'n uair!) as úgamaeann ríealac atá ríat airíre! Seapí tóib, nac nglacann a ríuamíneap 7 san a beir a' cur ríeacé 7 ríeacé-ealca ar na tairme an tair tair t'oirde! Nac ríreacé go mbeas a ríat tó aca ríeapí 7 iat tair tair eirde tair tair éirpí oppa ó'n lá ríat tair cupla céat bliam ó fíom, ar éirpíeacé uirt go léir a éirle! Tá'n glé a' neapí tair ríat! Airé tóinn. Céapí rin as an tairpíeacé? Má tairgeann ré cuirge rin, nac bpuil a' tair a bpuilmuro ann co ríreanail le áit a' bit! Larí a éoríat go beo, a améolurde! Tá rídeos tairanta asann tair oirde. Fainic!

mairtín ó caóam,

Camur, Capla.

Du céapí tó sac Saeróilgeoir 7 mbaile

áta Clíat san aon arán tair céannac

ac

Aran

iii

Cinneide

an t-ARÁN IS FEARR DÁ nDÉANTAN.

124 go tair 131 SRÁIO PÁRNEILL

Agus

báclis naomh páorais,

baile áta clíat.

Sután—3141.

máirtín fígeadóir

Da i sCoir-Fáinne a bí comhnuirde ar Máirtín Fígeadóir, ac tá mo úinne boct báiríste le tamall maith. Tá pé féin, a bean, 7 a mhean taobh le taobh i n-aon uais amháin. O'mhí an beirt mac 7 an beirt mhean eile le fánaí an tSaoil. Sin mar a bí an beirt i tteac Máirtín Fígeadóir, ac tá pé com maith beagán a innreacht fá éinn-tiocair a ríparamaint. Cualamar go léir an té a mbíonn corac maith aise sup dóig dó beirt maith a beir aise ac, má tá uinne ann go mbíonn, ir iontúil go mbíonn beirt i n'asáir rin nac mbíonn.

Le fígeadóirí a baim Máirtín Fígeadóir a fíge beata amac. Bí teacín beas ruarac agus ríoból le na taobh aise. Maroir le talam ná tráig ní raib a leicéir aise. Ar an sraipac ruar a tós pé an pean-apal 7 an sabar a bí aise. So veimín b'annar a éuar a éur tar clairde tópann ná a tós reib ar feib na scomhuppan. Bí an éneartaic ann péin, agus 'na muintir go cinnte. Níor luis le na éporde aríam ac an fígeadóirí. Talnúioct, caprae-paict, báioiríac ná iarsaieac, b'feair leir plac an uoláir a fársat tar ar a éporde ná focal a éloirteail fúca, 7 ar an lámh eile de b'feair leir a beir pan áit a mbeaí cur pío ar fígeadóiríac ná a beir as ite a beiríre.

'San ríoból a bí an reol rocuiríste aise 7 ní raib nóiméar pan ló nac raib tópann an tréil rin 7 feadairí Máirtín le éloirteail as sae uinne dá tóirísear an beatac.

Bí carán veas ó'n mbótar go tóirísear Máirtín. Neart na noame a' teac anoir 7 aniar le éubair píoarí flannín 7 ceann-eapna. An bean 7 an élan a' veit 7 Máirtín a' fígeacán ar a míle uicéall. Teac irteac móir tó de bair na h-oirpe reo 7 leir an fíinne a véanam bí pé 'na peac reol de bair úraro a' tréil. Maroir le ceannairíac 7 seannairíac bí rin as a mnaoi 7 as a élan ar Máirtín. 'Túge nac mbeaí, náir b'e a sraip 'raí ríoból reo é? Náir b'e a bí 'a sraip? Náir b'e a bí a' uol roir iao péin 7 roir a' bair. Ní raib aon pío a' véanam imaríre tó'n éomluatar ac go néireóac tó'a tó. Dá n'éirísear bí a pé ar an ríoból reo caite. Bí pán 7 fíarísear i noán tó'n méirí acab nac b'uirísear bair. Caiteatar go maith leir, 7 ní raib as 'ul roir iao péin 7 corlao na hoirde ac é.

Nuair a bíor Máirtín cuiríac as fígeadóiríac irteir bualeaí pé 'maí ar fúo a' baile le lán beir tó'n aer úr a tóráil 7 le na ríic a leigean. Ní túsar pé cluar t'áon éol ac amáin tó méiríleac na sraipac nuaí 7 mbán a bíor as mbeir go méiríleac rna sraipíann. Caiteirísear leir. Veiríac pé leir péin, "Mo sraipí na a éaoirí veapra bána 7 tóba. Molam ríu. Molam búir mblac tar aon blac eile dá t'pórlann 7 dá sraipann fá lúise na sraipíe. 'Sé búir mblac acá a' fásáil blac 7 tópaí ar mo éur-re oirpe. Marac ríu ba ar mblac caoi a beinn-pe."

Tasáir Máirtín abail ar 7 a éporde lán tó méirí. Tóirísear ar a' fígeacán ar. Nuair a tasáir an oirde fíreac pé i b'eoarí a éomluatar coir teimear. U'mnirísear pé tóirí fá n-a sraipí tó'n fígeadóiríac, fá n-a sraipí tó na caoirí bána 7 tóba 7 fá com maith 7 bí a mblac as 'ul i tóirísear tóirí go léir. U'mnirísear pé tóirí supab ar an b'fígeadóiríac a baim a átar, a fíarísear 7 a fínnirí pío a fíge beata 'maí 7 náir tóirísear iao é 7 go raib ríu aise go mbeaí an obair éatona rin ar ríuab as a élan ac a mbeaí pé péin i b'fat i scéin. U'iao rin rímaoincí Máirtín i tóirí an tSaoil a bí caite, i tóirí an tSaoil a bí aca fá látar 7 i tóirí an tSaoil a bí le teac. Bí pé as iarsaí rímaoincí veapra i tóirí na fígeadóiríac a éur go veimín i sraipí na b'páirí ionnor go mbeaí meap aca ar an scéirí rin.

Trácnóna amáin nuair a bí pé cuiríac

irteir buail pé tar 7 péirí-cúiríac ar fúo an baile. B'e an ríaríac a bí ann 7 éannaic pé mnaí go sraipíac amúir fá'n ríerí a' beapraí na sraipíac éannaic pé páirí beaga a tarpaing na holna abail. Tuille fóp a' ríaríac lompa na sraipíac amac ar na capraieac 7 ar na leacraíac dá tóirí. Bí pé beagíac cinnte go sraipíac an olann rin a tóirí na lámh péin asur go mbeaí tarpaie aise dá bair. Éannaic pé a lán ríuab eile ac níor éurí pé aon tóirí ionnta. Nuair a tasáir an tóirísear bámeaí pé oirde anoir 7 oirde arí amac ar cuair. So mionntúil ba a' rímaoincí a bíor na pean-mná. Curo aca a' casar. Tuille a' casar 7 tuille fóp a' tóirí. Máirtín 'na meap 7 é dá mnaí ar a míne-sraipíe. É as innreacht tóirí an coir a b'feair le cur ar fíarí i b'feirí-amaint tó'n tréil. Sraipíac pé peac lán na peacíamne ar an tóirí rin san blar le n-ite. Nuair a bíor a cuairí veanta aise túsar a átarí ar a baile péin.

I scomhnuirde bíor an tSaoil-ríeala aise le n-innreacht tó'n mnaoi 7 tó'n élan as baile. Cuiríac rin feairí-rí-bair rímeirí oirí-ran.

Da mar rin a bí an ríoból as Máirtín 7 a éomluatar ar feaí i b'fat 7 i b'fat 'na tóirí rin. Bí as éiríse leir go maith. Bí an élan a' neartú éiríse. Iao i noán lám-éannaic a átaríac tó lán ar bí feapra, ac nuair a bí fíarí reol eile a éurí ruar 'reac tóirísear ar an ríoból. Ní raib bualeaí na noame éurí an teac com móir 7 a bí. Táirísear ar Máirtín. Ní innreacht pé an oirísear ríeala tó'n élan 7 tóirísear pío rin. Ní tóirísear pé ar cuairí com mion 7 tóirísear ná ní bíor i meap na mban dá sraipíac fá'n sraipí a b'feair le cur ar an ríarí i b'feirí-amaint tó'n tréil. Da uinne eile ar fíarí anoir é. Fá tóirísear an lán nac raib ríeac le véanam aise. Ní raib talam ná tráig aise le tóirí as obair ar 7 b'feair leir beagán beas péin a beir le véanam aise ná a beir tóirísear. Ní raib tóirí le véanam as a mnaoi ná ní raib blar le véanam as an sraipí ní b'áiríre ná a beir a' b'péacín ar a éirí. B'e a léan rímaoincí ceapra a beir tóirí le aon éirí amáin.

O'éaluis bláiríam eile tar 7 na éannaic rin t'éaluis curo tó'n mnaoi 7 tó'n éannaic ó Máirtín. Bí pé anoir a' ríiríreac rna trí ríoból ac náir b'fat fóp go b'uirísear pé tóirí aon rímaoincí tó'n pío. U'iomra rin rímaoincí b'píoac tóirísear a beaí reatísear 7 neartísear 'na éporde go mbeaí an tSaoil rin caite. Céarí a éatíreac a élan go tóirí? Ní raib an oirísear leasra i leac-tóirí aise tóirí na fígeadóiríac asur a éomluatar as innreacht iao go mbeaí pé aoir a' pío. Dá mbeaí beaí Máirtín 7 a éomluatar i tóirí na hoirí arí.

Aon lán amáin éuarí pé 'un camnte le na mnaoi. "Ní tóirísear an ríeal reo éurí ar bí," ar ríerí. "Tá mé le tamall anuar 7 ní ríeac le véanam a' am maroir le fígeadóiríac. Tá an tóirí, mo cáirí 7 mo tóirí mionntísear go léir fíarí uam. Blar ní tóirísear ar beatac oirí ná focal níor tóirísear lea a cuiríac múníam ná ríobam ar bí oirí. Síreac go b'uirí an oirísear céatona caiteam éatíse anoir ionnta 7 bí amáin."

"Túirísear an ríeal rin le fíarí," a veirí an bean, "ac níor leirí mé oirí péin é. Tá ríu eirí bun ór éinn le na noame. Tá ríu 'náirí náirí anoir reacáir amáin 7 mánam supab oirí an éatíle iao-ran a beir i n-aíamí linne. Ní aon neart arí ac mar a veirí an pean-focal 'rúo tóirísear fíarí ir feairí leir'."

Táirísear maroir beas i tóirí a' tóirísear 7 ní raib móirí éporde ná múnísear as Máirtín. Súirí pé ríor coir na teimear 7 leas a éann anuar ar a tóirí. Tóirísear pé a' rímaoincí ar na laeéannaic a bí caite. Ar na laeéannaic beasra a mbíorí pé ó maroir go fíarí i mbun a' tréil 7 ar a nam a mbíorí lán an tóirí tóirísear píoarí flannín 7 ceann-eapna irteir aise.

Smaoinísear pé go sraipí 7 go veimín ar an am ríu ar cuiríac i tóirí veamíne é. Tóirísear a éann 7 tóirísear tóirísear a' tóirí. Teac ríeac ruaríac a' b'péacín tóirísear arí. A élan go léirí tóirí 7 cuma an anróis oirí. O'érísear pé 'na fíarí 7 buail amac. Súirísear ríor beagán tóirísear 7 leirí a uiríreac ar élarí. Éannaic pé an ríoból laeéannaic a' sraipí tarí. Cuirí veimín go maith ar ac é péin, tóirí leirí péin. Da lán aoníse a bí 'pan lán reo 7 éannaic pé plóanna móirí beiríreac dá tóirísear ríorí éurí an aonac 7 níor b'ionntísear leirí ríeacra veapra a fíeacáil ná nuair a éannaic pé ríuairísear móirí caoirí as 'ul an tóirísear éatona. 'Cuirí mac mátarí tóirísear a' caiteam éatíse a' b'péacín tarí a' caiteam éatíse tóirísear na n-uairíle. Uinne ar an sraipí a bí a' caiteam éatíse ceann-eapna ná flannín.

Nuair a éannaic pé an méirí reo, méirí níor baim pé dá ríorí amáin sup táirísear i látarí a mnaí 7 a élanne. Súirí pé ríorí 'na meap 7 tóirísear pé tóirí go ríeacra sraipí ba éinn-tóirísear le na mbóirísear an móirísear rin tóirí. "An fíarí 7 bíor anríoarí tóirí," ar ríerí, "reac léarísear tóirí bun-úirísear mo éurí beirísear aca. Tá aonac ríarí Spíreac mion 7 ní caoirí m b'píoac tóirísear nac b'uirí tóirísear ríorí ann le na ríoból. Tá na noame a' ríaríac leaí péin 7 le na sraipí oirí. Tá ríu as 'ul irteac sraipí 7 iao a' ceannaic éatíse anríoarí nac b'uirísear na aon uinne 'mo tóirí tóirí abail ar a véanam ná a fígeacán. Tá ríu a' fíarísear péirí tóirísear an baile 7 a' cáirí le fígeadóirí acá i n-sraipí. Anoir, a éurísear go léirí, ní haon maith tóirísear na tóirísear a beir i tóirísear mionntísear na tóirísear maroir le fígeadóiríac 7 ní haon maithísear tóirísear a beir níor mó 'mo tóirísear-rí. Dá mbeaí fígeadóiríac le véanam tóirísear é ac tá ríarísear oirí go b'uirí tóirísear le pé na fígeadóiríac amac fá'n tóirí. Anoir tá b'pío oirí a ríu go sraipísear ríu péin sraipí 7 b'pío a ríarísear tóirísear rin nó sraipísear ríoból a beirí asur go lúac."

Éirísear rin an éannaic 7 éuarí Máirtín amac i tteac a' tréil. Súirí pé ríorí 'na fíreacáirí fígeadóiríac. Cuirí pé cuma na hoirísear arí péin ac véamí rin múnísear a bí le véanam aise. Lámí fíarísear a bí aise fá tóirísear. Rugí pé ar an ríoból 'na lámí 7 labairí pé leirí. "A ríobólí a ríobólí, tá tú ríuamísear fá tóirísear. Da tú a éomluatar beaí m'atarí, mo fíarísear 7 mo fínnirí pío. U'iomra rin aríre beaí ríoból a pío tóirí tóirísear a mnaoi tóirísear a' ríarísear leaí m'atarísear a' ríarísear leaí go tóirísear."

O'fíarí Máirtín teac a' tréil 'na tóirí 7 a átarí níor tús pé arí amáin 'na tóirí rin mar ba sraipí a' t-áirí go raib pé i n-élanne tóirí. Bí pé i n-áirí nac raibí fígeadóiríac ná an ríoból mallaísear reo a' véanam buaíreac tóirí. Caitearí é le neart mionntísear 7 tóirísear fá na éurí. Caitearí an bean le teann b'pío i noirísear a fíarí 7 caitearí mhean aca le teann b'píoac éporde i noirísear a mátarí. Tá an tóirísear curísear tóirí le tóirí i n-aon uais amáin. O'mhísear an beirtí mac 7 an beirtí mhean eile ar fúo an tóirísear le sraipí le n-ite a fíarísear tóirí péin. Ní feapraí tóirísear nac le fánaí an tSaoil a caitearí iao.

Nuair a tóirísear 7 a ríarí an éomluatarí ba sraipí an móirí go raibí teac ar lár le fíeacáil pan áit 7 níor tóirísear ac fíarísear beagán céarí ba éinn-tóirísear le meataí an tóirísear rin.

**Ó sraipí 7 a éomluatarí
clóirí 7 lúac tóirísear
páirísear asur leabíre.**

SRÁIO NA SIOPAÍ, SAILLÍN.

Amhrán Seumair uí Concubair.

Seo amhrán a fuair a fuaireamair ó tshúir (1) ó Ríroeara Ó Foglaoda (‘Fiacla Éitgead’) mar bí sé an *Irish Rosary* Meiteam, 1918, (2) leasán ó Póilín Ureathna, ceann a fuair sé féin ó Máirtín Ó Maó, Túrlo, Rormuc, agus (3) cóip a fuair a fuaireamair ó Deán an tSúillibhánaigh, Rormuc. Don cóip a bí an *Irish Rosary* ir mó a leanamair a fuaireamair i dtóir ón áitir Domhnall Ó Múrcada, Philadelphia.

Seo tuairisc do fhíor éirí blianna ócóm ón áitir Domhnall Ó Múrcada, ón tCumann Philo-Celtic bPhiladelphía, agus ó Tomár Ó Clócarra (to rugaó ir tógadó i Leitir Calta, lámh le Leitir Móir i tContae na Saillme) 7 fuair seiréan é de éomráó béil i mbliain a 1890. I mbliain a 1912 iradó t’éas Tomár tar éir breir ir caogadó bliain do éatseam éall. Deir an tAdair Domhnall sup éur an tAdair Eogán Ó Spáinn an t-amhrán ro, aet amháin dá pann de, inran *Tuam News* i mbl. a 1890; sup éur Miceál Ó Lóráin inran “Saoróal” in Aibreán na bliana 1897 dá pann den amhrán agus tuairisc fá n-a éapadó, ó lámh an tshéirir úto Stiofán L. Seóige; agus sup éur an tAdair Séamur Ó Conaill, i nDroichead an Cláirín, an t-amhrán cum Timéir an tshéirir Naomha, in áe Cláe, le haíaró páite copais na bliana 1913, aet nae páit sé éom éurinn aise ir do bí as Tomár Ó Clócarra—so tógadó Dia fuaicín na bflaitear dá anam. Mar rin héin tá bacaiséad anro ir anroir i tseir de na líneó, aet bfeirir so bfaicéiré iorán do leigear.

amhrán seumais uí concubair.

Dá bfaicínne culait éatadó a mbeadó óir ar ríleat léite
Ar uet dán a déanadó do taob an éreirín
Sall,
Ní éicéadó le mo élaontat ríleat Léitir
móat ar éanóir,
A t’iompuis ar an lámh éle agus a t’péir
Mac na ngráir;
Náir b’fann an éapadó dompa trác m’anam
beir dá ríleat
Cnagair den uúitce rin ar éonntar dá
bfaicín,
Mo éreiréam féin a plúat ar nóir an
háatadó uúitce,
’S a beir aríre so cúltat in am cuntar a
tabairt ann.

A péacacat ná ríleat sup ar nóir an éine
taontó,
A ríleat an leantó íora fuair aoiréar na
ngraíre,
’S sup éat an tAdair naomha de blianta
éiréir míle,
Le ríleat éall a déanadó a éaomnóat é
t’pí páit;
’Sí Máire an éan náir rímaomis ar péacat
ar bí a déanadó,
Aet mar éis na húblat míle ar taob deap
na tseann,
’S sup fáir an éapadó rin éiréir le ríleat a
tabairt taobíre,
Agus tuair do ríleat ar ngráir aet so
cinnce agann le fáigat.

’S a Máire éumáiréa gléigat, inéan Anna
agus léachin,
Ir gile ’ná gac gréme as dul t’pí éiréir
maroin bfaicín,
Náirín ar bí náir gíll uúit uúitiréa dá
t’píleat,
Cúl mo éin so héas leó ’r ní beiré mé ma
bpaíre;
Ir maigéan éall san bpaíre t’pí, baintigé-
anna an tóirín so léir t’pí,
Impírim t’pí ’r ná t’pí mé in éiréir mo éin,
’S a Máire éumáiréa an donmíe, fuair
ríleat aet ó héiré,
De éonnt an éine taontó tabairt faoi ríleat
Ríleat na ngráir.

Fáiréir gáir náir éas mé ar mo glúna as
íaríaró uéiré,
Mar gáir ar nóir san éiréir ríleat dá
tseannóirín doiréam,
Náir éreir éumáiréa gléigat,
Dáiréiréan éumáiréa gléigat,
Sáe cáir;
’Sí bláe gac uile bpaíre í, ’r ríleat gac
uile ríleat í,
’Sí an t-éiréir í náir b’féiréir linn dá
héasuir a beir ríleat,
Aet óir an t-éiréir ’r a t’píleat ’r a bpaíre
uile so léir éam,
So m’bpaíre linn ró do ríleat, trác
gláiréa oim an bpaíre.

Féiréiréir ríleat ní bpaíreir ar uiréiréir nó
ar uéiréir
’Síleat ar bí náir ngráiréir doiréir don don
bpaíre amháin,
Ir an éiréir aet ir t’píleat náir éat aet san
páirín;
Agus ríleat aet san bpaíreiréir so tseannóirín
ríleat doiréir
’S dá méat a ríleat bpaíreiréir ríleat, ir beas
de ríleat i tseir leó,
Aet ríleat éiréiréir san éiréiréir agus caol-
éiréir éiréir,
Beiréir an éiréir bpaíreiréir bpaíreiréir ar éiréir a
cinn as taobíre,
’S an t-éiréir bpaíreiréir dá éiréiréir as tabairt
éiréir in gac éin.

Náir t’píleat linn lá an tseiréir éanneat
dáiréir éall an ríleat ro,
Nuair a bpaíreiréir as tabairt éiréir t’píleat
t’píleat in gac cáir;
Ir an t’píleat linn ríleat éiréiréir, ir móir a
éiréir le ríleat,
Ir é ríleat ríleat ríleat ríleat in éiréir an éiréir
éall;
Síleat é an lá mbéiréir éiréiréir, beiréir éiréiréir
ir éiréir as ríleat,
Beiréir an éiréir ’na linn ríleat ríleat éiréir éiréir
héiréiréir le ríleat,
Tíleat Stuaí na Cléiréir ó éiréir éiréir doiréir
le ríleat,
’S a Máire éumáiréa gléigat, tabairt
míre faoi do ríleat.

Ní ríleat ir ní bpaíreir do ríleat nó de
éiréiréir,
A bpaíreiréir aise mo t’píleat, aet as an
donmíe amháin,
’S san éiréir ar bí dá bpaíreir náir inéiréir
uair ’r éiréir éiréir,
Ir mo éiréiréir dá mbéiréir gléiréir, so cinnce
doiréir gáir;
Tá an t’píleat ríleat ríleat éiréir éiréir éiréir
in mo éiréiréir,
’S dá mbéiréir éiréir éiréir as ríleat t’píleat
éiréir agus áiréir,
Mun mbpaíreiréir éiréiréir doiréir máiréiréir
uair féin éiréir,
Síleat í an éiréir náir b’féiréir éiréir a ríleat
so bpaíre.

Dá mbéiréir éiréir éiréir éiréir doiréir éiréir
leiréir éiréir,
An Rí tá óir éiréir na ríleat ’r a ríleat ríleat
an t’píleat ríleat,
Ní beiréir éiréir éiréir éiréir, trác máiréiréir
ar an ríleat ro,
Nó móir ar bí t’píleat m’íntínn a déanadó
míleat éiréir nó cáir;
Péiréir Stuaí ró féin (?) a éiréir t’píleat n-a
éiréiréir t’píleat,
Tug sé ríleat na ríleat aríre do agus
aoiréir na ngráir,
’S a Máire éumáiréa gléigat náir éiréir
éiréir doiréir,
Súiréir in gac ríleat t’píleat so cinnce ar
uair mo bpaíre.

’Sé Mac De an éiréir náir ríleat ríleat máiréir
éiréir, ba nó gáiréir,
Ir ríleat ar bí dá bpaíreiréir níleat éiréir ríleat
leiréir cáir,
Níleat éiréir ríleat i mnaoi dá áiréir, éiréir sup
taob a éiréir a éiréir éiréir,
Fúir a éiréiréir, sup uúit ríleat le ríleat a
tabairt éiréir;

An feilméiréiréir

Samhain agus nóiréiréir.

Tá sé i n-am an éiréiréir a t’píleat
an dá míle, agus, so éiréir an áir a
bpaíreiréir éiréiréir, bíonn an éiréir ir
móir dá éiréir éiréiréir t’píleat aise i mí na
Samhna. Ir máir an ríleat an éiréiréir a
fuaireat so máir éiréir an t-éiréir a
tógat éiréir, agus, an t’píleat a bpaíre;
bóiréiréir, éiréir, éiréiréir ríleat, ríleat-
éiréir, ir éiréir. Beiréir an t’píleat éall an
ríleat na blianta éiréir, agus, fáiréiréir
rin éiréir máir éiréir. Níleat a beiréir na
fataí, meacain ríleat in máiréiréir a’ fáir,
ra ríleat. Ní beiréir móiréir éiréiréir le
t’píleat.

Da éiréir na fataí, ir na máiréiréir, a beiréir
bainntéir, agus, éiréiréir so máir i t’píleat
na Samhna. Síosán fáir, t’píleat éiréiréir
éiréir, ir dá éiréir so leiréir ar leiréir, a
t’píleat de na fataí; na máiréiréir, t’píleat
níleat móir náir, ríleat éiréiréir móir, nó, t’píleat
t’píleat, a éiréir le taobíre, agus, ar
bpaíreir an t’píleat, [nó poll máir t’píleat
aríre éiréiréir taobíre amúiréir de rin, agus,
éiréir éiréir, nó t’píleat ar an mbpaíreir. Ní
móir na meacain ríleat (t’píleat) a beiréir
bainntéir móir nóiréir, cáiréir móir a
t’píleat ríleat nó ríleat le éiréir, agus,
éiréir éiréir nó ríleat a éiréir éiréir, a
éiréiréir an ríleat, agus, an ríleat éiréir.

CAOIRÉIR.

Ní t’píleat éiréir móiréir éiréiréir ó
máiréiréir, ar fáiréir Samhna ir nóiréir aet
amháin íar a éiréiréir i n-éiréir ríleat,
san éiréir éiréir éiréir éiréir éiréir a éiréir
ríleat, éiréir, bíonn uair na máiréiréir ríleat
beiréir, agus, an máiréiréir féin i tseannóiréir
in-éiréir éiréir. Sam an éiréiréir, níleat,
aet máiréir éiréir éiréir éiréir, aet, má
aet an máiréiréir éiréir, ní bíonn an éiréir
so ríleat éiréir, agus, éiréir, nuair a
éiréiréir an t’píleat linn, tá an máiréiréir,
i n-éiréir éiréir éiréir ríleat ríleat linn.

Ní móir gáiréiréir, a beiréir as na
móir, agus, san éiréir éiréir, an dá míle
reo i tseannóiréir an éiréir éiréiréir
t’píleat éiréir, agus, ba máir an ríleat,
pínt éiréir éiréir, pínt éiréir éiréir, a
tabairt de gac éiréir éiréir, an dá éiréir
a t’píleat agus, a éiréir i n-éiréir éiréir
amúiréir ríleat éiréir.

Ní móir éiréir éiréir a beiréir as na h-éiréiréir,
agus, t’píleat éiréir móiréir t’píleat éiréir éiréir
máir.

beiréiréir.

Da bainntéir. Tá sé i n-am íar a beiréir
éiréir i t’píleat na Samhna. Íar a éiréiréir
amaíre gac lá bpaíreir, agus, íar a éiréiréir
éiréir na t’píleat éiréiréir.

Beiréir: Féiréir, t’píleat éiréir, t’píleat,
fataí agus, cáir éiréir éiréir éiréir ir éiréir
éiréir. Ir éiréir an ríleat so leiréir t’píleat
a tabairt doiréir éiréir, linn éiréir ríleat
móir í, agus, bíonn éiréiréir móir uiréir
núair a bpaíreir ’na linn. Beiréiréir a fáiréir
anóir éiréir, éiréiréir ríleat éiréir, ir cuma
máir éiréir nó amúiréir a beiréiréir íar.
Ní móir a beiréir an éiréiréir i tseannóiréir
blianta, ir t’píleat leiréir éiréir. Da
éiréir íar a éiréir éiréir gac éiréir, nó,
éiréir éiréir éiréir a éiréir éiréir éiréir, a
fataí agus, íar a beiréiréir so máir, le
féiréir agus, t’píleat. Mapa nóiréiréir rin
leiréir bíonn ríleat so h-an éiréir, agus,
lín éiréir éiréir.

m. ó t’píleat éiréir.

’S an t’píleat náir gíll dá máiréir a bí as
t’píleat i tseannóiréir na páiréir éiréir
Óir an t’píleat dá bpaíreiréir é, ní
t’píleat éiréir féin leiréir;
Aet anóir óir as Dia a tá an bpaíreiréir
tabairt máir ir áir leiréir,
So nóiréir Sé na t’píleat éiréir agus
bpaíreiréir “Amén.”

TEAC DOIDEACHTA

Áit teacmair le haig laetanta

uifmonsaín

Cárna.

raoipe. Tá comhar peoltóipeacra. bárdóipeacra 7 pnáma ann. IarS- aipeacra locha 7 farrise ann. Tá coşa Saeóilge as 'cuile duine ra teac.

Leabhra a Sgríobh
TOMAS O MAILLE

AN GHAOTH ANIAR (3s.)

MAC DATHO (1s.)

Innsean nua ar an sean sgéal.

URLABHRAIDHEACHT

Agus

Gráiméar na Gaedhilge.

Quid a I. (Fá éadach, 7s. 6d.), tracht ar Urlabh-raidheacht (foghraighacht) i gcoitcheann, agus ar chanamhna na Gaedhilge.

AN GIOLLA DUBH.

Mícheál O Máille. (2s.)

Iad uilig le faghail ó

Cómhlucht Oideachais na hEireann

89, SRAID AN TALBOIDIGH,
BAILE ATHA CLIATH.

seáimín nó eacra mic m-
rialta. (An Seabac do Sgríob) 1/3
másh ealta éadair. (Caitlín Nic
Sabann) ... 90.

mian a croidhe. (Pádraig Ós Ó
Conaire) ... 2/6

an tobar naomta: DRAMA DO
PÁISTÍ. (Seaploc Ní Dánlains) ... 90.

tua.m mbeir. (Mícheál Ó Múrcá) 1/-

rişeaact de. (Mícheál Ó Múrcá) ... 1/-

máire ní raşallais,
Díoltóir leabhar,

87, Sr. Uac. Na Omreóise,
Át Cliath.

uilliam p. ó h-uigín

SRÁID LIAM, SAILLÍM, 7
baile áta na ríosh.

DÍOLTÓIR UŞDARÁSAÓ SLUAISTEÁN
MIC SIOLLA AN ÁTA.

DEASUŞTEAR ŞAC SORT SLUAISTEÁN
na mireanna a baineas le
aibléis agus eile.

TRUCAIL AR LEIT 1 ŞCOMAIR
SLUAISTEÁN A BRISTEAR Ó BAILE 7H

Duine ar bit a oteartuigeann "An
Stoc" uair no ar mair leir fuasra a cup
air, rşmíobadú pé as an Stiúrtdóir

LIAM Ó BUACALLA,

Coláirte na hIolrcoile,
Saillíh.

Mairoir le şac ábair rşmíobda a teirdear
ra bpaíreair cuirtear rşeala as

TOMÁS Ó MÁILLE,

Coláirte na hIolrcoile,
1 nSaillíh.

Şrío an bpoirta - - 3/- ra mbliadain.
" " " - - 1/6 ra leitbliadain.

AN STOC

NOOLAIS, 1929.

D'ár Sgríobhnóirí

Ir é ir luşa úinn ar mburdeacra a
şabail leir na rşmíobdnóirí reo a cuirtear
şiotai euis an Stoc. Mar ir léar ó ceann
na miora reo, asur ó şac ceann eile, ir
beas Saeóilge loctac a cuirtear ríao a
tríall orainn. Tá rşeacra ar řaşail
ón áair Mas řinn, asur ó
rşmíobdnóirí léigeanca eile, ac ir trías
lunn ná řmíobdnóirí i n-am řinn: beir ríao
céao Stoc eile asur rşeacra řreirín fá
řealt-eolar, fá řlannuaf, fá řir eolaró-
eact, asur fá iomao ábair eile.

D'AR LEIŞTEOIRÍ.

A óaome şeanamla, ór ři reo mí na
Noolas, imřeamuro ar Óia řonar asur
řeán a cup orair i řit na Noolas asur na
bliadna nua. Már řearr inoiu řib, şo
mba řeact řreair bliadain ó inoiu řib.
Şiotéán asur capčanar şo řair řoir Clanna
Saeóeal; asur cuiraoac Óe orainn şo řeir.

An t-Oileánac

Şeéal a beacra řeín oo řeríob Tomár
Ó Cuiomčan, Baile Áta Cliath. Ó Falla-
máin. 1929. 3/6.

'Şe reo an leabair řaeóilge ir řearr a
léigear le řaoa, 7 leabair nac řeuit a
leirre le řail ac é. Innreacrt rşreac
řimplí é ar řaol an Ólarcaoro, 7 řear ar
an oileán řeín a řeríob é. Cuatar, nuair
a řarřao ar ótúr air a řeéal a innreacrt,
şur řeríob ře ar řao é ar aon leatanaac
amán. Ac rşubřao annřin leir şo mbeao
řailte řom cūřřai coitcúonnta an trair
nac mbéao aon řontar mór as baint leó,
7 tá an leabair řreao reo rşeanta aige re
bair na comairte řin.

An tuine a řeuit eólar aige ar oileán
na řaolcaacta, 7 an tuine nac řeuit, baint
řiao řářam mór ar an leabair. 'Şe reo an
řaol mar acá ře řan mbářcaoro mór 7 i
nárřam 7 ir na hoiéain řair řimceall an
iarřair, 7 ar eóřta na řire řreirín, na
řabaltair beas, an iarřairreacrt, an
boctanar, 7 na óaome şo cporřeamail
şnaorócamail as şlacao le toil Óe. Seo
úinn ón taob irře an řaol a conaie
Şynge ón taob amuis 7 a řreair ře řontar
mór ann. Ní řreacrtuigeann ře com
hiontaac ón taob reo, ac tá an innreacrt
com řimplí com cneacta řin şo řeirre
ři řliontar ar an té a léigear an leabair.

Ir řearr an cumneam acá as Tomár ná
mar a beao, beirre, as řear a cōřřai i
mbaile mór. Ir cumm leir an céao
řreirte a cuair amán air, 7 an céao lá a
cuair ře ar reoil 7 şur řus an mairřear
ubail oo le n-ite; asur innřeann ře
řreirín řaol'n şeáo lá a támis ře com
řaoa leir an Óaingean. Tugann ře úinn
cunntar ar eactřai an páirre 7 ar eactřai
an řir řarřa 7 ar eactřai an t-řeantúine,

7 ní hé amán ar a cuir eactřai řeín a
cuirtear ře řior ac ar cūřřai an oileán ar
řao.

řear é Tomár Ó Cuiomčan nac řeuit
mórán óa leirre řaşta. Tá cuirřine
mair aige 7 cporre mór, 7 tá ře řeama.
Capao orřm óaome mar é, ir rōis, ac ní
řeaořao aon tuine aca a leirre reo re
leabair a řeríob ná leabair ar bit. Ir i
nşeail ar řin şo mba ceart úinn burře-
acra mór a şlacao le Tomár. Tá an řaol
řin as rōil ar ceal, ac beir tuairře řearřa
şo reó air ó tuine a bair leir. Óa
rşeacair řocal Tomár řeín a řářu:

"Óo řeríobar şo mion-řeunnn ar a lán
óar řeūřřai rōřon şo mbeao cumne i
mbail éřim orřa asur řeşar iarřreacrt
ar meon na rşaome ři im' řimceall a
cup řior cūn şo mbeao ar rşeairre
'ar rōiar, mar na beir ar leirreirí
arřir ann

Táim cřena anoir. Ir mó řut a
támis řrearna orřm i řit mo mairřam
şo rōi řo. Támis óaome ar an
řaogal lem' lunn im' řimceall, 7
rōimíorair. Níl ac cūřgear ir řine ná
me beo ar an Oileán. . . Ir cumm
liom beir ar řpollac mo mairřar.
řeşao ři řuar ar an řenoc mé i řeail.
ro řior as řarřac mōna aice. An
uair a řior an cliath lán re'n mōm ir
ře n-a h-arail a řinn as teact aice.
Ir cumm liom beir im' řarřun; im'
řear ós; i mbail mo mairřara asur
mo řir. Támis řorřa asur řlurře,
nac asur m-řac, lem' mairřam şo rōi
řo. Ir mór an řeşlunn a řeşao řin
ar an rşuine a řugann ře rşearna
iao."

Şe an Seabac a cuir easair ar an leabair
7 tá cuma rear air. Ac níl an řeřu řan
loct, re şo řeuit ře an-řlan 7 řan mórán
rearmao. 'Şe an řmōřřar acá taob
řiar re nac řeuit řo-řeunnn. řeríobtar
bliam, beirre, meán, cuar, rōimíorair ac
mairřirřir, řaşail, řiaaoac cūřam, luoaoac-
camt.

Na óaome a cuirtear řreir i řeūřřai
řřamaoais 7 canamainté, ba mair leó
řreirín eólar cunnta a řail ar an mēro arřu
nó easarřeacra a řunneao ar an leabair,
7 beir ře řin le řail aca; mar řeapao tá
řaol'n Seabac a rşeanam, řeir mar ro
cuatar, an lām řeríobinn a cup ar řail i
n-ait řubli eicřit. m.ó.

AN ROINN OIDEACHAIS.
IONAID D'OIDE I MODH-SCOIL.

Is gearr go mbeifear ag toghadh oide con-
ganta (Fear) i geomhair Modh-Scoil na
mbuachailli i Luimnigh.

Is feidir le lucht iarratais fuirmeacha
d'fhaghail ach sgríobhadh chun an Run-
aidhe, Oifig an Oideachais Naisiunta,
Sraid Maoilbhrighde, Atha Cliath.

Caithfear na fuirmeacha do lionadh agus
iad do bheith thar n-ais san Oifig seo ar an
Sathairn, an 7adh lá de mhi na Nadlag,
1929, no roimhe sin.

Deineadh na h-iarrathoirí aireamh ar aon
teastasai speisialta ata aca, go mor-mhor
ins an nGaedhilgh.

Oifig an Oideachais Naisiunta,
Atha Cliath,

22adh Samhain, 1929.

8/B.514

W.H.Co.

ÉADAC ŞAEÓEALAC ar řeabair le

řaşail ó

PROINSIAS MAC DONNCAÓA 7 A COM,

1 nSAILLÍM.

A cup olútar i řcomnairre re rşeantur
na hēřeann a cup 'un cūn.

Glícear píleap

In ainmí na dtíoránais agus an t-éigse-
arinn talmana a beit a cuir scora uata in
éinnir agus iad a déanamh diatáil agus
uibearc ar uaine bocta ní raib ceart
ná eóir le fáisail ag an uaine boct ná aon
nuine le fearaí nó ac ceat ag na tair-
anaí a pósa ceat a déanamh de agus agus
a scora a cuimilt ann. Arinn nó sup
cuiread Connrad na Talmana ar bun a tús
larsamí agus ceart do uaine bocta a
raoirre talm uóir agus a rmac tuisear
tiaránaí mór leiteatada.

An taim uo a veipín bíot cuit do na
tiseapnaí com uona agus go mbíot ar na
uaine eirge amac na n-agaí cuit aca
a marbú dá mbéirí é agus ip minic a
pinnead rin féin. Cuata' mé rseal maic
fá uaine aca reo a bí na comnuirde in
Uaetari áir. Uroé tiaránaí a bí ann.
Deirg a cuit tionsántaí amac inaíad agus
agus uóirarar go mbu maic a' ceart é a
cui tó eoir. Ní raib truaí ná gíad Dia
ma éiríde uo na boct agus cé aise a
mbead truaí uó. Uimíse veirneadap fear
de riubal oirde agus cuireadap a
s'comairle i teanta a éile le na marb
dá bfaíad cuit leiseann ar. É caiteam
le gura a bí futa a déanamh agus dá bpi
rin ceapadap crannce a caiteam go bfeic-
ead ríad cé ar a ucuirtead a' crann le
na marb. An fear ar cuit ar é a marb
fear é a bí pórtas agus go leor muiirín ar.
Ní aon cuir ruar agam an gníom a déanamh
a veip ré ac má ngním caite mé an baile
fáisail agus caite ríu congnam a tabairt
uom len imtead agus breaíu amac do
mo bean ar uo mo páirtige. Ná bíot
fartear oir seobta tú congnam
imtead agus uéanra muto ar uoirdeall uo
uo bean. Láir na máraí bí an tiaránaí
mór marb agus an fear bailige ar riubal.
Ip gearr go raib píleap go gnaitead agus
go riubalad ar futo a' baile ag iarrad an
uommarbóir a déanamh amac ac bí ré fánaí
aca. Bí an té a pinne an gníom glanta
ar a lámha. Bí na píleap san ríe ar fear
mórán laetana ar a s'cial. Fá ríote ip
sup marbuisear an fear mór reo. Uaine
ar bit a raib aon baint le coíad na talman
aise ná aon ainmear ar ina taob bíotar dá
fáisail gearr. Cuit aca dá u'cógail agus
dá s'cui i bpiorín mar ip gnár i s'com-
nuirde le car uon tróir. Ac fuaruisear ar
i s'cionn tamail. Glac na píleap a
ruaimneap. Bí an gníom uéanta ac ní raib
fior cé pinne é.

Spoic an fear a pinne an gníom Meiréacá
rlán rábáite. Bí ré ag imtead uimhe go
cearn tamail. Capad i ucead fear uub
no black é. Fuair ré loirín ón bfeap uub
agus obair san moill. Bí ré pártas go leor
anrin ó bí obair aise agus é a raotru neap
aigis. Uraia sup leig eaglaí uó rgríob
euis a bean ná aon abair a cuir eisce ar
eaglaí go mbiaite a cuit leiréaca. Ac
ra teiréad cuir ré leirí agus aigsead
eisce ag fiarrú cé an éaoi a raib rí agus
na gearr agus ag fiarrú cé an éaoi a raib
an raogail in éirinn nó a raib aon ainmear
an féin le linn é imtead a ucaob báir an
tiarána nó a mbíot na póiríor ar a éoir ná
a tisead eun a tís ar a loir. Ac ar a
braca tú raam a veip ré na hinnir cá bfuil
mé agus nuair béar a' leirí leigse agat
uóir í ar eaglaí go bfuigsead na píleap
lroe ná tuairis ar bit ar cá mbeirinn.

Nuair a fuair a' bean a' leirí bí átar a
uomam uirí cloirteáil uair. Com luac ar
bí rí leigse aici uóir rí í. Sgríob rí ar aip
eisce dá ráo go raib átar an uomam uirí
cloirteáil uair agus a ráo go raib na
gearr agus í féin go maic. Ip iomúa
cuairt a tús an gearra ar a' tead a veip rí
le linn tú imtead. Du maic leó fáisail
amac cá nreacáir tú ac ip rin tuairis
naí raib le fáisail aca. Ac ip uoirge go
bfuil meirbú an tiarána caite i gearraí aca.
Ní call uuit farteap a beit oir rgríob com
minic a' r ip maic leat.

Uair rin amac bíot a fear a cuir leiréad

agus aigsead go uirí na bean agus a'
páirtige. Uabruigsead ré leirí ar a braca
rí arinn san na leiréad a tairbaint u'aon
nuine farteap a mbead fíor cá mbead ré.

Bí aigfíocht ar a mbean com luac agus
bíot na leiréaca leigse aici uóiréad rí
ran teine iad ar eaglaí go bfuigsead uaine
ar bit aon lroe ar an reolad.

Bí col ceatari uí na fearseant píleap.
Táim ré cuir lá agus é an sear-gáiréad
an gliontarac. Cuataí mé a veip ré go
bfuair tú rseala ó fear agus cuir ré an
átar oim tú a fáisail rseala uair.

Muire ní bfuair mire aon leirí uair a
veip a bean agus ní fíor agam a bfuil ré
beo no cé aubairt rin leat.

Ó uóirar liom é a veip ré agus ní cáll
uuit a beit dá féanaí oimra naí é an
éaoi a raib átar oim nuair a cuataí mé é.
Ní ceart uuit breaí a beit a cuir átar
oir a veip a bean, breaí a cuataí tú.

Deirí sup ead a veip ré ac níor bac
ré le níor mó cainte a déanamh fa an rseal.
Tús ré aigsead agus miltreáin uo na
gearr. An éaoi lá eile táim ré arir
agus tús ré tuillead aigsead uonna gearr.
Meall ré amac iad a rparreoiréad in
éiríge leir. Bí ré ag iarrad aomú a baint
arú. Bí ré ag iarrad iad a meallad. A
bfuil ríu a fáisail leiréad óna n-átar ar
Meiréacá a veip ré.

Bí cuit uo na gearr níor críona ná an
cuit eile. Séanadap ar nac raib. Ac ní
raib an fearseant pártas leir an féanaí.
Caitead ré aomú ceart fáisail. Sead
agus reolad an fíor nó éirread ré ar. Ac
bí rí a uol go bog agus go cruad ar an
éaoi a bóige uo na gearr agus dá meallad
le aigsead, ac ra veiréad tús na gearr
ceann uo na leiréad uó na eirge le na
maíarí a uoir. So trácamail bí reolad an
fíor ra leirí. An áir i Meiréacá a raib ré
i ucead an fíor uuit. Bí leirí aonir ó bí
reolad an fíor aise. Ní rtopfard ré agus
ní mór comnuirde go uoiréad ré aon go
Meiréacá go bfaíad ré an fear tóirge.

Bairí leir agus u'ic a beataí anonn go
Meiréacá. Táim ré i ucead an fíor uuit
Tráchna a bí an ann agus ní raib an fear
a raib ré ar a loir teagta ó obair fíor. A
bfuil a leiríde reo u'fear ar éirí a rtopad
agat a veip a píleap.

Tá a veip a fear uub ac ní ré ipirí.

Níor táim ré ó obair fíor ac níor ceart
go mbead aon moill ar. A bfuil aon baint
agat uó a veip an fear uub.

Tá a veip an píleap fear muintreac uom
é agus tu maic liom é feiceal ó táim mé
áir. Ip gearr go mbeir ré ipreac a veip
an fear uub ríur ríur go póilleac. Bí an
fear uub na gura-guraíor. Bíot ré a'
tógail píctúr eile uaine. Tóir ré píctúr
an píleap nó an fearseant reo. Cuair ré
amac go bfeicread ré a raib an fear eile
a tisead. Capad uó é. Tá tú an veiré-
annac a veip re. Tá nuairéad ar éirinn
a bfuil rígan ar tú feiceal a fuiréad leat.
Cé an ríor nuairéad é a veip a fear go
rseannuigse. Tuise a veip an fear uub a
bfuil tú com rseannuigse rin. A uoiréad
aon nuine le aon uoiréad a déanamh uuit.

Ó muiré ní fíor agam a veip an fear.
A n-áirnéad an fear a veip ré reo é a
píctúr. Ureacnuir ré ar an an bpiectúr.
Col ceatari uo mo bean atá ma fearseant
é a veip an fear uub ac cé an fat farteap
agus veirí gearr an tiarána or a comair.
Bí mé a cuimníu sup uaine eicín uon tróir
é a veip an fear uub ac cé an fat farteap
a beit oir uimhe nó é beit ar uo éoir.
Inneóad mé rin uuit a veip a fear. Nuair
a uiréa mé éirí ní fáisail marac a' gníom
a pinne mé agus ní raib aon neap agam ar.
Deirí uom é a déanamh. Sa s'ceannar a
raib mire mo comnuirde ann bí uroé tiar-
anaí de tiarína (tiseapna) talmana. Veir-
igeamar amac inaíad agus uóirarar le
éile go mbu ué an ceart é marbú.
Caiteam crannce anrin a' féacaint cé ar
a ucuirtead an crann le na marbú agus
beirí uom an gníom a déanamh. Ní raib
agam anrin ac mo bean ip mo páirtige

fáisail anrin agus a tisead anreo. Ip
copamail le linn an baile fáisail go raib
ainmear oimra sup mé a pinne an gníom,
agus sup ra éoir oim a tá an rseacéanna
briacá rin teagta com fava liom aonir.
Már mar rin é a veip an fear uub ná leir
tura le rseala é. Ní morán é a uiréad.
No má leiseann tura le rseala é a veip a
fear uub ní leigse mire le rseala é. Seo
píortól uuit agus má tiseann oir uéan
áiríde ué.

Táimgeadap ipreac. Veirí an fearseant
agus éirí linn go farteamail luíseiréad
leir. Átar an uomam ar é feiceal má
bpior uó féin. Bíotar a caint ar a'
comair go ceann tamail a cuir ríor ar a'
raogail in éirinn. Ip gearr sup iarr an
fearseant amac ag riubalóir é. Cuair
beir amac ag riubalóir. Bíotar tamail
beas a riubal, ac ip gearr sup fiarruig an
a fear raib aon bpiect píleap ann ip ann
a bfeap liom an oirde a caiteam a veip
a' fearseant.

Tá bpiect píleap i bpioreac, mile
uóir a veip a' fear.

Tairbáin uom é a veip a fearseant. Bí
an fear a riubalóir inéiríge leir i
s'comnuirde. Du u'éar a bí faoi uéanamh
an fear a tabairt euis a bpiect agus
fáisail tóirge agus é a tabairt abailé go
n-éirinn go s'ceatarié é mar seál ar báir
an tiseapna talmana.

Bí ainmear maic ag a' bfeap sup é rin
a bí faoi a déanamh ac níor leir a bfaillige
é. Níor pinne ré ac an píortól a tús an
fear uub uó a tairrígse amac agus uiréar
a cuir éirí agus é fáisail marb ra r-ríar
ceat ag a rísa uaine é tógail. An éaoi
lá eile bí ré na rseal móir ar futo Meiréaca
go raib fíor a leiríde rin de píleap marb
i Meiréaca. Náir ppiamirde an aipirí aise
i a uol ar éirinn go Meiréaca, ag ríur le
fear a tógail mar seál ar marb uaine eile
agus é féin a beit marb mar seál ar.

PEADAR Ó DIREÁIN.

cumann urruais éatrac baile áta cliat

4 SRÁID UACTARAC UÍ CONAILL,
i mbaile áta cliat.

Com uaingean le Cairéal na Ríog,
Com Saédealac le Teamair na uiréac
Com ceann le aon pléir in an gceir
Cumann Uirúdar Cátrac á' Cliat.
Connigmuir i n-éirinn an t-aigsead,
Bíot ag Seán uirde mar a béar,
agus beir an t-áir oimam fearra,
Ac ciall a beit agam arann.

An uéan faillige sa scuís

TUGAID DÚR SCUID ÁRACÁIS DO'N
Cumann Saédealac is fearr
an cumann ibérnac insiúrda
teó.

1 n-AGAID TÓITEÁIN AGUS COITCINNÉ
Píom-Oirí—48 7 49 SRÁID AN DÓMA
á' Cliat.
ná polasaite is iomláine le
fáisail.

Cheir-teap anreo ffeiryn zo bful na
 oadime maite mtoon oadime paozalta asur
 beirige a tabairt leó. Ni hiao na oadime
 ip dona ná na beirige ip dona ac an rsoð
 asur a toða. Cuir i s'cár óa mbeaò fearp
 pontoapac maít ann ap bealac ap bit. Cuir
 a s'cár fearp maít fairrige nó bátoóip maít
 nó talmaíre maít nó ceóltóip maít nó
 uamíreóip ap pógnaò nó é a beir nfeap
 bheas óacamaít nó nfeap luat láitoip asur
 nfeap maít le éuile puo bionn éuile óuine
 a fásal caróip óó asur óa molaò asur
 anpin oep piao zo s'cuíreann na oadime
 maite ppeír móip ann asur zo nápuígeann
 piao leó. Fasann an fearp ap pógnaò rin
 báp ac ní báp nátoúpta fášann pé na oadime
 maite ápuuígear ap riúbal é. An éaoi
 ééatona leip na beirige a bíoip zo maít
 bíteap óa molaò óa piao sup bheas na
 beirtois iao asur ápuuígeann piao ap riúbal

ar fad iad. Ac beaó leigear ar dá s'cuip-fíde bail ó Dia ar an tuine nó ar an mbeirigeac a moltar níor bfeirigh leir na daoine maite é tabairt leó.

Tá bealaí eile le daoine i sConamara. Ceapann ríad go bfuil áiteadaí áitirí ann naí ceapir taobú leir go bfuil éomnuidé ar daoine maite ann. Tá sarpóanta in áiteadaí i sConamara nar cuipead fácaí ná arthar amáin ionntú ac iad fágta le haíad pléa fáca agus caiteam amirípe as an pluaí píde. Tá áiteadaí ann agus ní maib leó teac a deanam a ceapad go mbeaó pé ra mbealaí ar na daoine maite. Cuairíó mé ríeal fá fear a bí a toul a deanam ríoból. Bí an ríoból ériócuighe aise agus é a toul a cuip ceann ar. Cuairíó bean ríubail éapir éomir pí an áit a raib an ríoból deanta aise. Níor éapir tuit an ríoból rin a deanam pan áit rin a veir pí. Tuige a veir a fear mar ní beirí raib ná réan oir a veir pí má cuipeann tú tava ann. Fág mar tá pé é a veir pí agus ná cuip ceann ar bí ar agus beirí éuille pur ceapir. Dfág an fear an ríoból mar bí ré san ceann ar bí a cuip ar.

Tá daoine ann a bfuil pé de buairí oiréa tarúbrí agus daoine maite feiceál. Tá daoine eile ann naí bfeicead tarúbrí ná ríeolís corúce. Tá pé raibíre an té a beapreap nó a tiocpar ar a raogal pan oiréce go bfeiceann pé tarúbrí agus ríeolís ac an té a beapreap ra lá ní feicfe pé tarúbrí ná ríeolís corúce. Tá daoine ann a bíor ar ríannraí a toul amac pan oiréce le faicéar ríom tarúbrí pé rin mar a mbeaó tuine eile méntuighe leó lagar ríipirípe agus earbairé eirípe a veir ríad a bíor oirra rin. Tá daoine eile ann agus níor mirté leó a beirí as iméacé ar fear na hoiréce ac ní beaó don faicéar oirra ríom pur ar bí ríom tarúbrí ná ríeolís ná ríeolís an oirabal péin. Eirípe maib larúir acá aca rin. Tá fíor agaimn uilís go bfuil pur eicín ann. Tá fíor agaimn go bfuil ríabail agus ríipirípeadaí ann, agus go mbionn a leiríre rin an ríubáilac pan oiréce. Ac ní fíor agaimn céapir fa tarúbrí agus fá ríeolís a beirí éomí faiprains agus a tá daoine a ráó. Sead ná gur fíorí leó daoine agus beiríóis ároú leó mar ip mian leó.

Tá daoine ann agus ar nó na tarúbrí agus na daoine maite tá an gílleatí to ríoprogasí aca agus ip ar éisín acá iompó ar a' s'cor aca na obair ar bí e deanam aca san ríoprogasí a beirí na bun nó na báir. Ní féatopa mipe a leatí na a ríiprímáí cuirí a luadú anreo ac luadúacáí mé cuirí toon cuirí ip tábaicéarí. Tá mná cís ann agus níor maib leó don veoirí bainne a tabairt uata ar báir an toomáin De luam ná De hdoine. Cuip a s'car nuair a beaó tuine ann a mbeaó a cuirí ba bainne amuigí tírín ar laoi beaó oirra a beirí as iarpairí bpaon bainne té. Seobfáí ríad éuille lá don treacéamín é ac De luam agus De hdoine ceapann ríad dá t'ugad ríad uata an dá lá rin é go nimeoláí an táí dá s'cuirí beirígeac agus dá s'cuirí bainne. Tá mná ann agus ceapann ríad go mbionn a t-im a bíor ar a s'cuirí bainne ar bainne beiríge daoine eile. Tá faiprín eile as cuirí to na mná dá t'ugad ríad bpaon bainne toompa ná tuitre níor maib leó mirtí a cuimilt don veoirí uirge a cuimilt toon troigheac a mbeaó a' bainne ann t'pír a bainne a bainc ar ac é tabairt ar air agus loirí an bainne fágáil ar ar eaglaí go nimeoláí an táí dá s'cuirí beirígeac. Tá mná ann agus ní maib leó don veoirí bainne a tabairt uata san a beas nó a móir uirge a cuip t'pír. Ceapann ríad fíepirín dá nveanad ríad maipríníe naí mbeaó moirín ime ar sup aipila a bíor a s'cuirí ime tugá leó as daoine eile. Tá mná eile ann naí bfuil an oiréatí uíon gílleatí to ríoprogasí aca. Ní mirté leó an bainne a tabairt uata éuille á toon treacéamín. Naí é Dia a ceap éuille lá toon treacéamín agus ar nvois níor cuip pé bacadí ná papiamál ar don lá ven treacéamín ac an oiréatí le na céile. Naí

"Éine faoi Bealtaine"

Ip fear agus ip áluinn éuille t'pír beagnaí, mí na Bealtaine, ac rap líom, ní' t'pír ar bí ar t'pírín an toomáin a bíor leatí com veap le h'pírín an mí reo na Maigóine Muiré.

Ol' san amhar! ip aepac aoirínn ionganacé an áit i Éire an mí beaíge reo,—i' tocapé an t-Samraí.

Cá bfuil an té naí n-éipgeann a épíre a' r' naí tocapgeann a cuirí fola as popadí na cuipleanaí as t'pígeac to Bealtaine. Toapgeann an tuitleabap glar úr as t'pígeac ar épínnití na s'cuill s'cuipra aipir. Bíonn blácaí na iol-taíaca as fár ip na ríapíeanaí s'píannmaí, ar ip an bfeapí faoa plúic éipir ip an ngleann. Ip fupur le tuine, as a mbeaó ríul ar a leiréirí, an l'ur-Muiré beaíge uairípeac a feiceál as fár so h-uairípeac i n'aonap i bpaí amuigí ar an s'corpíeac coípmí bog. Tá na h-eanlaíe bínné agaimn aipir, agus iad as cantan co mirtípeac rin go bfeicéarí to tuine go bfuil an éoilí péin as gabail ceoilí, a' r' go bfuil pé i t'pír na n-ós nó i n-áit eile toapíeacé mar rin. Ní bíonn don ionganacé ac an éolí mbíonn an s'pían as t'píeacéamí ar na bántaib, ar as cuip t'ac buiré oiríra ar blácaí na toapí aicín, i topeo so ríamluigéarí to tuine go bfuil na cuicí so léirí faoi don bpaí móirí oir.

Ní' don mí de'n blácaí níor fearí 'un épíbeacé naíuipí na n'aeveac a tabairtí na mí na Bealtaine, ip fupur a feiceál an móirí-onóirí agus uprámí acá as muimntearí na h-éipgeann toon Maigóine Muiré na glóirí. Ar an s'ceatí lá de Bealtaine ip gnacé le muimntearí an l'apíar, pópaí bláí a beirí ríomí toapirí s'ac t'píge acú, agus épíoríín toapí ar épíorí ór cionn an toapirí amuigí. Ní mé cínnte faoi éurí an t'rean-nóirí rin, ac veiríeapí go s'cuipgeann an Maigóine Muiré a beannaicé éuille tuine a s'píorí an éleapí rin, a' r' éuille an teac fíepirín. Ip éuma, fíorí no b'píge, an b'píge reo, ac veiríeapí a leiréirí; uime rin ip aoirínn an ríapíeac a bíor le feiceál in áiteadaí i s'cuighe éomíacé an lá rin.

S'ac maríon i p'it na míopa reo, bailígeann na daoine, ríipí fíorí ar mná, buacailí ar eailíní na s'ceatíacé 'un an áipríní Naomíca to élor. Um t'píeacé na bíoríe a' r' na cuicí go léirí t'pír na toomí, a' r' iad as toul aipirí 'un s'píad a s'píoríe a tabairtí amací to Dampíogán na b'píeacé—ip an éolí ip annra le épíoríe na n'aeveac—ip an s'corpíe Muiré.

Ói san aápar tá an Maigóine Maíeapí, a' r' a mí péin raibíre go t'pír i s'píoríe na n'aeveac.

RÉ AN tSAOŠAIL.

Ó t'pír go veiríeac an t'píogail,
T'pír aoirí cuí eac,
T'pír eac go fearí,
T'pírí fearí go ruatí,
T'pírí ruatí go h'iolapí,
T'pírí iolapí go reit-eirígeac,
T'pírí reit-eirígeac to lá an b'píeacé,

An míníú a éuala mipe le reit-eirígeac, mar to beaó ríipíob t'píge le céacéa, ip go mbeaó pé rin líeacá leirí an méirí a tuitreacé ar an aepí.

T'pírí cinn aca rin go t'pírí an lá veiríóí aoirí cuí 9 mbliadain.

SEÁN MAC AOÚA,
Tuam.

é Dia a éusapí uíinní agus a beapíarí uainn a tocupra ríad agus ar nvois céapirí acá mtoon tava a tabairtí uíinní ná a éomíealí uainn ac é.

Sílm go bfuil an oiréatí toon áí oiréa rin cébe céapirí níor mó le t'pír na b'píopíeac. Tá beiríge agus bainne aca ar éuma ar bí éomí maib céatíra le t'píeac na b'píopíeac.

PEADAR Ó DÍREÁIN.

An Bean Cabaí

Bí fear t'pír ann fad ó agus bí feilmí móirí aise. Nuairí a bí pé in' am aise pópaí, póirí pé bean maib. Bí pí na bean maib le éuille purí ac bí don loctí amáin uiprí, pé rin, ní féatopaí pí don ríealí ríimí a éomíealí san innreacé aipir. Ip mímic a bíorí pí as reanaíeapí ríealíca a bíorí as cuip na s'comapíannapí i n-aíarí a céile. Bí pé cínnte ar an bfeapí i r'píapí agus bí leirí ar a beirí a' capíro uiprí mar bí pí na bean an-maib le éuille purí eile.

Bí píopa fada le toul as a fearí go t'pír cuirí dá cuirí talíman. Lá amáin agus é as ríubail go t'pírí páipíe a bí aise, b'pírí an talamí faoi n-a éopí. Nuairí a éuarí a éopí ríorí pan b'píolí fíilí pé gurí aiprí pé purí eicíní faoi, agus épíomí pé ríorí go bfeicéarí pé céapirí a bí ann. T'pírí pé ríapí é agus céapirí a beaó ann ac épíoca óirí. Nuairí a éomíeací pé céapirí a bí ann fíurí pé ríorí as cuimíu céapirí to'abpíeacé pé le na mnaoí nuairí ríeacé pé abailíe nó cé'n éolí a munnreoláí pé an ríealí t'pír, mar bí fíorí aise dá n-innreígeac pé an ríealí go ceapirí to go n-innreoláí rípe to na comapíannapí é. Cuimíu pé an éleapí a deanamí a n-éipíeacé leirí ann. Annríní t'pírí pé na fearapí agus t'pírí leirí go t'pírí an baile móirí agus éeannuigí pé toapígea agus cuipra b'píeac agus comín. Ar a bealaí abailíe t'pír, éeangailí pé na b'pírí i ríealí ar éolí an éapíamí agus cuipí pé an comíní amací i linn, agus éeangailí pé ann é. Nuairí a éuarí pé ipíeacé t'píríapíuigí a beaní to céapirí a éomíuigí amuigí é. T'pírí pé so b'píaca pé an comíní a bíorí ip na ríeacé ip an uirge, agus na b'pírí a bíorí ip an uirge ip na ríeacé agus go b'pírí pé épíoca óirí.

An lá in a dáirí rin, éuarí an veiríeací aca i s'comíne an épíoca óirí. Nuairí a bí ríad as ríubailí go t'pírí an áit a raibí pé, éapíabáiní an fearí na b'pírí a bí ip na ríeacé to agus an comíní a bí ip an uirge. Annríní nuairí a éuarí ríad comí faoa leirí an óirí t'pírí ríad é agus t'pírí ríad abailíe é. Annríní nuairí a bí pé ra mbaile aca t'píríapí an beaní leirí a' b'píeapí go t'píríapí ríad t'píríeapí móirí to na comapíannapí mar fíilí pí naí mbeaó veiríeacé an éiríe caiteí so t'pírí. T'píríapí an fearí náirí mirtíe leirí. Épíuimíuigí ríad na comapíannapí agus t'pírí ríad an t'píríeapí t'pírí. Cúpla lá in a dáirí riní t'píríapí an beaní go t'píríapí ríad t'píríeapí eile uata.

Níorí t'píríapí an fearí tava léirí. T'pírí ríad an t'píríeapí rin uata. Nuairí a bí an ceanní rin caiteí t'pírí ceanní eile uata, agus marí riní to go raibí go leorí ven éiríe caiteí aicí. Annríní toapíge an fearí as capíro uiprí marí s'eallí ar comí t'píríeapíe ip bí pí. Annríní toapíge rípe a' t'pírí leirí. Bí ríad as t'pírí le céile nó go nveacéarí ríad éuille t'píríe le céile ra veiríeacé. Nuairí a éuarí ríad éuille t'píríeapí an t'píríeapíeipí to cé'n fáí an raibí ríad a' toul éuille t'píríe le céile. T'píríapí pí go raibí an fearí dá bualaí agus naí t'píríeapí pé don aipíeacé t'pírí. T'píríapí an fearí náirí fíorí é rin, marí níorí buailí pé amáin í, agus go raibí a' tabairtí go leorí aipíeacé t'pírí apíeacé a bí pí a deanamí leirí as tabairtí t'píríeapí to na comapíannapí agus ba s'eapíeacé a mbeaó an méirí aipíeacé a bí aise caiteí aicí. T'píríapí pí go b'píríapí pé éiríe agus naí t'píríeapí pé don p'píngínní to t'pírí. T'píríapí an fearí naí b'píríapí.

"An bfuil fíorí agatí an lá connaiceamapí na b'pírí ip na ríeacéa, agus an comíní, ip an uirge?" arí rípe.

Annríní t'píríapí an t'píríeapíeipí léirí toul abailíe go raibí pí as innríní b'píeacé.

SEÁN MAS FLANNAICÁIDE,

Oruma Deas,
Maí Cuilinn, Sallínn.

Imteacht an tsamhraid

Tá tú imtighthe anoir, a samhraid. Tá tú slanta uainn airt go ceann bliana. Nac tú a oimigh go min, réir 7 nac tú a oimigh go ríomhail. Is tú náir éirí i n-úil uainn go raib tú as ríomhail linn 7 is tú náir éirí i sceill uainn go raib cúma ná uaignear oir. Níor éirí 7 beirí gurab amlaí is fearr do 'éadn taob é. Is amlaí go cinnce, mar oá tascá-ra go oí rinn le leir a tábairt uainn fá t'imteacht beo cúpla focal. Dólarac 'ainn 7 ní uéanrao an méir rin ac neartú ar t-uaignear 7 méarú ar ár gcúma. Mar rin, is cúlaí ar t-uaignear 7 leigear cair-beac ar ár gcúma san tura leir a tábairt uainn go raibair ar tí imteacht uainn. Ac ní hé rin a fásar san mair a beir beagáin beag ciorde-oirce 'oo úiar, ní nac iongnar. Tuise nac mbeo 7 an rólár a bí 'oo t'imceall, an glóire a bí in to amir, an t-aoibneap a bí a' riubal leat, 7 an áilleacht áluinn a bí in 'eule ball de oo éreatacái.

Ó oimigh tú uainn tá an taob tise reo airtighthe go móir. Ní h-ionann anoir é 7 nuair a bí tura linn. An t-áir a táinig táinig ré le linn t-imteachta 7 cé'n com-airta é rin? An comairta le pimeat é nó an comairta le sliontar is le áir é? Ní comairta le pimeat é ná ní comairta le sliontar is áir e ac is comairta le brón 7 le bipeat ciorde é. Ní raib tú an tura lá ar bótar nuair a táinig ríuic ar an seiric reo, nuair a táinig ríamall an uaignear ar ciorde sac tuime, nuair a táinig cuma ríuamra ar áir an éme raonra, nuair a táinig uoiré 7 uairmaet ó' ríon na talman 7 ríat na héim ceol-mara oá sceol binn blarta. O'airigh an fear a uat, áill na cime a n'áilleacht, uoiré sac gleannán pléir 7 éirí na bláanna a n-oat 7 a mbolaí cúmaíra. Le oo linn-ra fear sac crann 7 ríeat go buacac glar. Seap ríat go leiréat fac ríalat ná ríeime gile. Sin uatá 'mac a ríáile ac anoir cé mar acá an ríeat, nó an ríat ac áiré leob? Da seap imtighthe tú sup táinig coramlaet na haoire oppa, sup coruig ríat a' uatácan, sup coruig ríat a' ríatáí 7 fá uoiréat tair áill sup coruig na uoiréat a' fásail plám as seagair na seap. Táinig na uoiréat go min réir go talam. Táinig ríat com min réir 7 táinig an Manna ó Neam 7 ní ríatáir éirí ar bí marac nac uoiréat ríat ríatáir níor ríat 7 n-áir. Ní ríatáir mar ré a n-áir ríatáir ó céile 7 'ré ríatáir é 'na tairna rin. Cé'n ríat eile a tairéar 7 seomórtar le ríatáir na uoiréat ó na crannat ac an t-anam a' ríatáir ón scolann. Tá uoiréat éanann éanra as na uoiréat ríeatú oo'n crann is acá as an anam gléigat ríatáir com-éanra leir an scolann mánta a oimigh é go muinte. Ac a samhraid áluinn, is tura fá uoiréat an ríatáir reo-ríatáir na uoiréat.

Níor uoiréat Dia beapna náir fíoráil ré ceann 7 'ré rin a fíatáir a' minne é nuair a ríat na héim oá sceol. Má ríat ríatáir coruig taob eile 7 b'iat na h-eap. Tuir tuilltí an fíoráir uoiréat mar is gnátae. Linn ríat sac ába, sac ríatáir 7 sac ríatáil leat-ríatáir. Cuir rin na h-eap a' ríatáir a' as uoiréat ac mar rin réin tá uoiréatáir móir ríat an oá éneal ceol. Tá ceol na n-eap níor brónaí go móir-móir pan oirde. Seo é a b'oir ar ríatáir aca: "Támaro a' caimeat a' ríatáir a' ríatáir. Ní a caimeat na marb é a' ríatáir a' caimeat na mbeo é. Ní beag é ar ngleo ac cairímirí eirí ríat leir 7 cairímirí eirí ríat linn. Ní mair ríat a' ríatáir na ríatáir corde go b'íllirí an samhraid. Annpin ríatáir-muir 7 ríatáir ceol is binn." Má tá an té rin ann a b'íllirí eirí ac as an uair-

neap air ná héirteat ré leir an ríatáir reo-ríatáir na n-eap.

Muiré a samhraid áluinn, nuair a bí tura linn ba ríatáir íat ar seairtí. Tíotá rin go leir b'iat na héim na cáirí ba uiréat oá raib a'ainn. Tá go leir leir aca-ran imtighthe ar áir áir. Sul ar imtightheat cá raib an maron nac seor-ríatáir ar seoríre le na seoríre ceol. A' molaí Dé sac maron b'íat is a' eirí áir ar ar seoríre a b'íat ac ríatáir. Déirí uoiréat éanra oo'n don-míat 7 oo'n náir. Asur céarí fá amiríre beag an gléanna 7 na páirce? Ní ríat com meiríreac 7 bí. Ní uéanann ríatáir eirí-áiréat ná ní uéanann ríatáir tairnár an an b'íllirí eirí. Tá cuma an fíatáir 7 an an-ríat, cuma na leiríe 7 an b'íllirí oppa go leir ac ríatáir an éirí-áiréat 7 an óise ar ar eirí-ran aríar mar ríatáir an ríat ar ar ríatáir eirí-áiréat má eirí-ran ríatáir é. Bí cáirí eile leir áirínn, mair ósa uoiréat 7 buacáilí eirí-ran meiríreac. Da eirí-ran amiré a beir as éiríreac le b'íatáir b'í na b'íat 7 ba ríatáir a beir as éiríreac le na ríatáir ríatáir 7 ba ionann uoiréat a beir i ríat na n-ós a' ríat a beir a meirí na mair. Ac ríatáir-ran ó éirí go leir. Seap 7 nac ionra rin tuime aca nac b'íllirí a céile aríat corde ac a' ríat le Dia. Seap 7 tá tuime éirí-ran annreoo nó annrío a b'íllirí an ríatáir rin go mairíreac 7 seiríre te eirí-ran i n-íotáir a éiríreac áir 7 ní áiríreac aríat é.

Oá fáta é an lá tairánn an oirde 7 oá fáta 7 oá fíatáir é an ríatáir eirí-ran uoiréat a eirí leir. Mar rin linn aca ríat a ríat mé is mair linn a ríat leat a samhraid sup fás tú bail mair ar an b'íllirí eirí. Sup ríatáir tú a mair 7 sup fás tú uoiréatáir aca as eirí-ran ríatáir reo. Meiríreac tú beo oiríar 7 an-ríat ar go leir 7 is ionra rin tuime nac mbeo ré 'na eirí-ran ná 'na éirí-ran an eirí eile uoiréat a tairáir mairíreac tura. Mar rin cé'n t'ionraí eirí-ran 7 uairíreac a beir ar tuime is ar beiríreac in oo uoiréat. Tá uairíreac móir tairáir ar eirí-ran i uoiréat na seairtí uiréat a bí aca 7 ríatáir i uoiréat an ceol a bí le eirí-ran le linn oo ré-ra. Bí an ceol rin com-ionann ar go leir bealac le ceol naom-áiréat Dé.

Oimigh tú uainn a samhraid 7 go b'íllirí tú plám aríat. So mbeiríreac beo 'nár plámte oir 7 go b'íllirí reo oo laet-eannra fáta ríatáir. So b'íllirí reo oo glóire t-áiréat 7 t-aoibneap. So seoríreann ceol na n-eap sac maron b'íat 7 go n-áiríreac oo sac glé glán maron is tairíreac. So seap ar seairtí uiréat go leir uoiréat. So seapáir 7 go uoiréat sac ríat amairíar is ríat le Dia, ac tá uoiréat fáta ríatáir go uoiréat. Uoiréat fáta ríatáir. Uoiréat san eiríreac san fáil. An uoiréat rin ríatáir an-ríatáir, ríatáir eirí-ran oo uoiréat 7 é ar a mairíar ar fáil de éan as uoiréat eile. Tá ceat as an ríatáir laet-eannra é ríatáir má tá ré de ríat oppa ná de mairíreac ionnta. 'Se an éat leat uoiréat, uoiréat an tairéat 7 an tairéat 7 uoiréat an éirí-ran móir. 'Sa seoríreac leat eile tá, uoiréat na b'íllirí eirí-ran an b'íllirí an seoríreac 7 an fíatáir 7 uoiréat an ceol 7 an meiríreac. Annpin beo tura ar fásail aríat ac nac ionra rin tuime lúe, lúe ríatáir na mbeo i ríatáir an uoiréat rin a ríatáir. Éiríreac ríatáir eirí-ran 7 eiríreac ríatáir seiríreac. Ní raib ré i ríatáir uoiréat a fíatáir 7 an ríatáir eirí-ran aca leir ac an té a b'íllirí an oiréat rin uoiréat ar is go b'íllirí ré tura aríat cé oo is ríatáir uoiréatáir a tábairt? Oo'n t-é uoiréat a ríatáir na tairíreac 7 eiríreac an tairíreac reo.

PÁIRÁIS Ó FÁRTA.

Deag-comairle

1. Slac, a compáin, comairle
Ó Uairíreac, an t-áb naomra,
Ar an ríatáir oo fíoríre
Ó oo eiríreac oo éanra.
2. An oiríre oo éirí-ran,
mar áil a uoiréat a tairíre,
acá eiríre oo ríatáir
oá ní nac uiríreac tairíre.
3. An éat ní is eiríre ríatáir,
coméat tú réin go ríatáir
on uiréat ní ríatáir,
ríatáir b'íat 'oo mairíreac.
4. Ar móir nac b'íat áiríre
eiríre fá ní ríatáir ríatáir
acá mar ríatáir ríatáir,
'r nac beiríre ann ar don eiríre.
5. An tura ní is ríatáir,
mar áil lín an ríatáir ríatáir,
tú oo uoiréat ríatáir
oiríre réin ríatáir ríatáir.
6. Ar an móir go ríatáir
oo ríatáir is oo ríatáir
ríatáir sac ní nac eiríreac
oo eiríreac ríatáir an tairíreac.
7. An éat ní réin ríatáir
oo seoríreac tú ar an móir ríatáir:
ar ríatáir réin ríatáir
mar oo mairíreac oo móir.
8. Áiríreac ríatáir uiríreac
nac ríatáir ní ríatáir ríatáir
acá, ríatáir, ná meiríreac ríatáir
acá eiríreac leir an seoríreac,
ac meiríreac a beir beiríreac
an tí is meiríreac ríatáir ríatáir.
9. Áiríreac eiríreac ríatáir
sac ní ríatáir eiríreac 'r oo eiríre
nac ó mairíreac ná meiríreac
oiríreac ar oo níreac.
10. Se go b'íllirí a n-áiríreac
ríatáir ríatáir ríatáir ríatáir,
oiríre ní ríatáir ríatáir
ar an mairíreac ríatáir.
11. Tairíreac nac ríatáir
ré ríatáir ar ríatáir na talman
oiríreac lúe ríatáir ríatáir
oiríreac uiréat lín ríatáir ríatáir.
12. Re ríatáir oo eiríreac
na ríatáir oiríreac réin ríatáir,
acá se mar móir t'oiríreac
ar oo mairíreac ná ar eiríreac.
(Uiríreac le tairíreac).

SLUAS.

1. 3. Ríatáir, ríatáir.
1. 4. Caomra, coramra.
1. 5. Oiríre, oppaíre.
1. 6. Nac uiríreac tairíre, nac uiríreac uoiréat.
1. 9. Ríatáir, coramra móir.
1. 13. Nac b'íat, nac mbeo.
1. 17. Is ríatáir, le ríatáir.
1. 20. An ríatáir eiríreac, an ríatáir eiríreac
tú i. Dia.
1. 22. Le ríatáir is le ríatáir.
1. 23. Nac seoríreac, nac seoríreac.
1. 24. Le beiríreac eiríreac oiríreac ríatáir
le ríatáir oo Dia?
1. 28. Móir, ríatáir.
1. 29. Ríatáir uiríreac, 's oo uoiréat réin
beag; 's t'oiríreac réin.
1. 39. A n-áiríreac, a n-áiríreac.
1. 47. Coramra, sac ríatáir.
1. 48. Ná ríatáir, ná ríatáir ríatáir.
1. 49. Ríatáir, ríatáir.

"Clairdeam na Lann' Suir' 7 fíor báir an Ainrgeil"

(Ar Leanamaint.)

Ní túirge bí an díallair buailte ar an maincín aise ná bí ré féin de léim a' marcuiseacht uirru. Cúairt pí rin trí léim ar a haigair agus trí léim ar sae taobh oi. "Maí a' buacailt tú a míc a' mios 'ar an bean 'deanfa tú na gnoíche nuair nár leas an maincín tú." O'micis pí rin so mbéarfaó pí ar a' nsaoré bí póimpi agus ní beáirfaó an saoré bí na díaró uirru agus so víreac le comliúe na spéine (lúise) bí pí a' tarrainst ruar ar éirte agus éatarr mios an Domáin Coir. Bí an pí na fearaí i nroipur a' halla. "Seo i anfor ar peirean 'maincín inéine mo úmteáir tá marcaé uirru; cébí róir fear é ir aise tá inéan mo úmteáir san ampar." Nuair táimís ré cóim fáda leir agus éonnaic ré cia bí ann, éur ré céao míle fáilte agus plánte poim míc mios na héireann.

"Ir asao atá inéan mo úmteáir san ampar," ar peirean.

"Ir asamra atá pi so deimín, ná ceil ar fear ar bit é," ar mac an mios.

Tús ré rin irteac un a tise é sur míc ré le veorai é, báit ré le pósaí é agus éiomuig ré le brataí' mine ríora agus ríóill é; so otus ré miosa sae bíó tosa sae víse óó agus blar na meala ar 'ac aom spéim. Cait ríao an oróce rin tman le fiannaríeacé, tman le ríealúíeacé agus tman le rolum (roirém? toirém?) ráim agus ríor-éolata so marom.

Ní moice o'éirig an lá lá' na márac ná o'éirig mac an mios nís ré a láma agus a éaoan, éioi ré a éeann, o'it ré a céao p'ioinn agus o'iarrí ar Oia a éur ar bealac a leara. "Anoir a míc a' mios 'ar an t-uncail ná corruis an rruan 'na beal, tabair a cómaile féin to agus beiró tu i otis uncail eile to mna anoct. 'Sé pí an Domáin Ciar é." O'fíor a' ríeal. O'micis pí rin so mbéarfaó pí ar a nsaoré bí póimpi agus ní beáirfaó an saoré bí na díaró uirru agus so víreac bí ré a tarrainst ruar ar éirte agus éatarr mios an Domáin Ciar le comliúe na spéine. Bí an pí na fearaí i nroipur a' halla. Seo i anfor maincín inéine mo úmteáir' (veirbírúra)," ar peireao tá marcaé uirru cia bí róir fear é, ir aise 'tá inéan mo úmteáir' san ampar. Nuair a éonnaic ré cia bí ann éur ré céao míle fáilte agus plánte poim míc mios na héireann.

"Ir asao atá inéan mo úmteáir so cinné."

"Ir asam' ar mac mios na héireann," ná ceil ar fear ar bit é."

Tús ré rin irteac 'un a tise é so otus ré miosa sae bíó tosa sae víse agus blar na meala ar 'ac aom spéim. Cait ríao an oróce rin, tman le fiannaríeacé, tman le ríealúíeacé agus tman le rolum ráim agus ríor-éolata so marom.

Ní moice o'éirig an lá lá' na márac ná o'éirig mac an mios, nís ré a láma agus a éaoan, éioi ré a éeann, o'it ré a céao p'ioinn agus o'iarrí ré ar Oia é a éur ar bealac a leara agus péiróis ar le 'un a bótair. "Anoir a míc a' mios arpa uncail na mna, ná corruis an rruan i mbéal 'a maincín agus tabair a cómaile féin to agus ir cuma cia an páirí ven domán a otuúra pí a haigairó ann beiró tú i otis atar to mna anoct; 'Sé atair to mna pí na Veinne Úrice." O'fíor a' ríeal. Bí ré a' tarrainst ruar ar éurte agus éatarr mios na Veinne Úrice le comliúe na spéine. Bí an pí na fearaí i nroipur a' halla.

"Seo i anfor maincín m'inéine 'ar peirean 'tá marcaé uirru, cé bí róir fear é, ir aise tá m'inéan san ampar. Nuair a táimís ré cóim fáda leir agus éonnaic ré cia bí ann éur ré céao míle fáilte agus plánte poim míc mios na héireann.

"Ir asao atá m'inéan so cinné' ar peirean.

"Ir asam," arpa mac a' mios "ná ceil ar fear ar bit é."

Tús ré irteac un a tise é sur míc ré le veorai é báit ré le pósaí é agus éiomuig ré le brataí' mine ríora agus ríóill é. Cait ríao an oróce rin, tman le fiannaríeacé, tman le ríealúíeacé agus tman le rolum ráim agus ríor-éolata so marom.

AN COMAIRLE.

Ní moice o'éirig an lá lá' na márac ná o'éirig mac an mios agus péiróis ar le 'un a bótair. "Anoir a míc an mios" arpa atair na mna, "fan mar atá tú so ceann cupla lá so noéana tú to ríuipre (rígí) i noiaró an airtir fáda atá túsca asao. O'fíor a' ríeal. O'fan ré annrín. In díaró a bpeirfarta éuairó ré amac a' ríuabal.

"Anoir a míc a' mios ar peirean, a bpeirfarta tú na rsonnraí móra rin éioi?"

"Feicim" arpa mac a' mios.

"Seao, taobh irigis o'ioéca rin atá o'iarríaró má tís leat a' sairge a véanam. Ir as mo mac-ra atá an méro rin uile so leir le n'innreacé tuit, ac tá reacé líní ríuúirí ar saíra éuile lá ra mbliadain aise le fíatíor a otiofao le neac ríi nó mna an méro rin feara a baint ar."

Bí so maí: nuair a bí na trí le caíte: "Anoir a míc an mios" ar peirean 'rúall opt. Seo é an céao lá asao to'n sairge le véanam (to véanam no a' véanam.) Tús ré amac un a ríabla é so otus ré beiróeac marcuiseacéa to le haigair an lae.

"Anoir a míc a' mios ar peirean nuair a seobar tú cóim fáda leir na rsonnraí' cpoéca tú to beiróeac inr a léim, ac ar a braca tá ar to fíacáil brásaíre 'mian ná cpoé to beiróeac níor áiríre ra léim ná so otusa tú roilíre cóim maí o'ioéca opt féin. Tuirpíng to beiróeac anuar ar ar agus seoba tú to fáit le véanam a éiríeacé plán."

NÍ ÉIRIGSEANN LEIS.

Ar éicnntó ar ar to punneao oá leir oá beiróeac le buille cláiríe agus b'éigín to teacé a baile a' ríuabal oá éoir.

"Cia'n éaoi ar éirig leat?" arpa atair na mna.

"O'éirig liom so dona' ar peirean 'marbúiseao an beiróeac oim."

"Ir beas a' éail rin" ar peirean, "seob-fairóear ar ré 'beiróeac lá ar bit ar airtseao."

Ní moice ná o'éirig an lá lá' na márac ná o'éirig mac an mios. Nís ré a láma agus a éaoan, éioi ré a éeann agus o'iarrí ré ar Oia a éur ar bealac a leara. "Teanam anoir" arpa atair na mna "so otusa mé beiróeac eile tuit le haigair marcuiseacé' a lae inoiu.

"Anoir a míc an mios, ná tabair a leat-oipeao roilíre opt féin inoiu agus tús tú inoé agus seoba tú to fáit le véanam a' éiríeacé ar ar plán."

Níor tús ré ac roilíre beas víreac o'ioéca ar féin agus ar éionntó ar ar to punneao oá leir oá beiróeac 'na díaró rin le buille cláiríe agus b'éigín to a éiríeacé a baile 'rúabal oá éoir.

"Cia'n éaoi ar éirig leat, a míc a' mios?" arpa atair na mna.

"Ó o'éirig liom so dona' ar peirean 'marbúiseao an beiróeac oim."

"Ná bac leir rin seob-fairóear beiróeac lá ar bit ar airtseao" arpa atair na mna.

Ní moice ná o'éirig an lá lá' na márac ná o'éirig mac an mios, o'iarrí ar Oia a éur ar bealac a leara 7 péiróis ar i seomair an lae. "Teanam anoir, a míc an mios" arpa atair na mna so otusa mé beiróeac eile tuit le haigair marcuiseacé an lae ro.

"Anoir a míc an mios nuair a éioéar

tú to beiróeac inr a' léim ná tabair o'ioéca ac an roilíre ir lúsa a éonnaic tú 'mian ar báir to hata. Tá ríao ar saíra a n-anama inoiu. Éimín ar a rpeir, ní tís leir tuit ar báir a' balla i nsaín fíor o'ioéca."

Bí so maí, nuair a éioé mac a' mios a beiróeac inr a léim níor tús ré ac roilíre beas víreac ar báir a hata o'ioéca. Ac ar tuirpíng a beiróis anuar ar ar ríobao an t-iorball to na díaró rin le buille cláiríe. Tús ré an beiróeac a baile leir a' marcuiseacé uirru.

"Maí a' buacailt, a míc an mios, tá an lá inoiu gnoúigé asao," ar an t-atair 'feicim náí éail tú ac iorball to beiróis.

TÁ AN LÁ LEIS.

Ní moice ná o'éirig an lá lá' na márac ná o'éirig mac a' mios agus péiróis ar leir a nsaíre a véanam. "Anoir a míc a' mios arpa atair na mna, caíte tú a tuit a' ríuabal to éoir inoiu ann. Tá ríao marbú ríuúigé anoir ó o'ioébaíl coolata mar seall (ar) náí éoail ríao don tam le trí éiríeacé agus trí lá. Tá bonnaite a seor agus a seuro cláiríe buailte ar a éile le fíatíor so nsaíra éimín ar a' rpeir irteac in nsaín-fíor o'ioéca. Seo o'péimpe tóro tuit. Cait ruar é. Fartóca ré ar báir a' balla agus nuair a seobar túa tú féin ar báir a' balla, leirge tú to o'péimpe ríor taobh irigis. Tuirpíng tú féin agus véan to o'ioécaíl ar ríuabal éaoirca san iao to móúiseacéail. Má tís leat buairó a' fásail optu tuit irteac véan to bealac so otí an pálar. Téirig tairc cóim fáda le roipur a halla. Tá reompa leabéa mo míc ra agus an roipur víreac ór to éomair. Tá an roipur leat-oipeao amac agus tá ré a' tabairt oá éaoir a' treompa le éile le 'éaoan ríann oá bfuil re a tarrainst mar seall náí éoail ré don tam le trí oróce agus trí lá.

Má tís leatru buairó fásail optu le to bealac a véanam cóim fáda leir a reompa tá cláiríe na lann 'suir' cpoéca taob éail to ar a' mballa. Má tís leatru to lám a fásail ar ríaball a' élaróim tá an lá gnoúigé asao."

(Ar Leanamaint.)

MÁRTAN Ó HÓSDÁIN

ar Duu Muine Uí Connalláin a o'innir.

(An t-Ad.) A. Ó CEARÁIN

a cuip ríor é.

Ar maí leat £5,000,000 A

Coinneál in Eirinn?

Deirto Saeróil na héireann an cam mór rin airtíó sae bliain to Seán Buiré i nseall ar airtseao Uirraóair, ar Lorcaó, ar éionóire agus ar Saógal Daome, agus caillúnt éeart o'éirínn íreao £80 ar sae £100 to rin.

an saeóeal-comluéct taigíoe um URRADAS NAISIUNTA, TEORANTA

The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN

CHOLAISTE, ATH CLIATH

Ní don triopa inr na cúigí a bfuil níor mó earrairde Saeróealac le fásail ann ná as

A. moon, TECRANTA,

a díolar cultaí fear, hataí ban 7 sae don troit éaoais feilear o'fear, bean, no páiríoe.

FÍORFÍONTA EGLINTON, i nsaillímh

